FEB 8 1919

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба адресувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 6-го ЛЮТОГО 1919. Ч. 15. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, FEBRUARY 6, 1919. No. 15.

ЗАБОРОНА ВОЄННИХ ПІДВОДНИХ ЛОДОК.

В ХАРКОВІ УТВОРЕНО НОВЕ БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПІД ПРОВОДОМ РАКОВСЬКОГО.

Німецькі радикальні елєменти готовлять новий замах державний.

Робітники в Англії розпочали боротьбу за 40-годинним тижнем праці.

З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 5, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЗАБОРОНА УЖИВАНЯ ПІДВОДНИХ ЛОДОК В БУДУЧИХ ВІЙНАХ.

ЛОНДОН, 3. лютого. — **Комітет ліґи народів має порішити сього тижня справу заборони уживаня підводних лодок у воєнних цілях.**

Ся справа була вже предметом нарад в пятницю, в яких взяли участь през. Вілсон, полковник Гавз, ґен. Смутс і лорд Роберт Сесіл.

Англійські і американські делеґати засягали в сій справі гадки знавців маринарки. Під тим оглядом гадки були поділені. Одні піддавали гадку, щоби обмежити на будуче чинність підводних лодок на три милі від побережа в цілях оборони, більшість однак заявила ся за цілковитою забороною воєнних підводних лодок.

ЛЕНСІНҐ ГОЛОВОЮ КОМІСІЇ ДЛЯ ВИКРИТЯ ВИНОВНИКІВ ВІЙНИ.

ПАРИЖ, 3. лютого. — **Американський секретар для загр. справ, Роберт Ленсінґ, зістав вибраний одноголосно головою комісії для викритя виновників війни.**

Француський член сеї комісії, капітан Андре Тардіє, заявив, що заки прийде до заключеня справедливого мира, є конечним, щоби покарати виновників війни, які спричинили смерть міліонів людий.

Цілию комісії буде в першій мірі ствердити факти щодо вини людий, які допустили ся нарушеня мирових договорів і міжнародного права, а відтак визначити і перевести укаранє виновників.

БОЛЬШЕВИКИ ШУКАЮТЬ ЗГОДИ З АЛІЯНТАМИ.

Не одержали доси урядового запрошеня на конференцію.

ПАРИЖ, 4. лютого. — **Російське савєтське правительство починить „всі кроки", щоби дійти до порозуміня з аліянтами,** як се доносить бездротна телеграма з Москви.

В телеграмі говорить ся, що большевицькі власти не одержали доси „формального запрошеня" в справі конференції на Княжих островах.

Зміст бездротної телеграми, яка була вислана на адресу Берліна, Парижа і т. д., звучить:

„Чічерін, народний комісар для заграничних справ, подав до відома зборови народних комісарів, що він одержав бездротну телеграму, яка містила вісти з часописий, після котрих аліянти в Парижи мали зробити предложенє ріжним російським правительствам в справі конференції на Княжих островах. Народне міністерство заграничних справ не одержало від аліянтів формального запрошеня на сю конференцію. Будуть починені „всі кроки", щоби довести до порозуміня з аліянтами".

Американське правительство має переслати відповідь большевикам.

ПАРИЖ, 3. лютого. — Російська справа не поступила ані трохи наперед. Справа конференції на Княжих островах стоїть все ще на місци.

Соціялістичний француський посол Лонґет, неурядовий представник савєтського правительства, предложив міністрови загр. справ Пішонови до переслання відповідь на бездротну телеграму большевицького правительства, але він не хотів сього сповнити.

Справу переслання відповіди Лонґета Ленінови взяло на себе американське правительство. Ся акція викликала невдоволенє в консервативних кругах француської преси.

Англія рішила забрати свої війска з Росії.

ПАРИЖ, 4. лютого. — **Підчас коли Франція збуває мовчанкою предложенє президента Вілсона в справі безпроволочного забраня всіх союзних війск з Росії, Англія рішила опорожнити Росію, без огляду на те, чи Франція на те згодить ся чи ні.**

З англійських військових кругів доносять, що в сій справі видано вже зарядженя, та що лише від природних трудностий буде залежати, чи англійські війска опорожнять Росію при кінци цьвітня, чи скорше.

На рішенє англійського правительства в тій справі вплинуло головно некорисне воєнне положенє, підчас коли Злучені Держави зробили се предложенє з мотивів більше політичних.

Адм. Колчак не хоче згодити ся на перемирє з большевиками.

ОМСК, 31. січня. — Е. Реньоль, француський комісар при омськім правительстві, виїхав з Омска до Парижа, щоби здати звіт свому правительству. Омське правительство ще доси не дало відповіди на предложенє аліянтів в справі конференції ріжних російських правительств на Княжих островах.

Адм. Колчак, диктатор омського правительства, видав тимчасом проклямацію до своєї армії, в якій заявив, що про розем з большевиками не може бути й мови.

„Можливим є дійти до згоди з ріжними провізоричними правительствами, але ніколи з бандитами", отсими словами кінчить ся проклямація адм. Колчака.

Грузія заявила ся проти конференції.

ПАРИЖ, 3. лютого. — Правительство грузинське зі Закавказу відкинуло запрошенє аліянтів, висланє до нього бездротним телеґрафом в справі конференції на Княжих островах.

Грузинське правительство заявило у своїй відповіди, що Грузія подібно до Фінляндії вже осягнула свою незалежність і перестала бути складовою частию Росії.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 5, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОЛЬШЕВИКИ СТРЕМЛЯТЬ ДО ЗАГАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ В ЦІЛІМ СЬВІТІ.

Савєтський конґрес проголосив загальну мобілізацію.

ЛОНДОН, 4. лютого. — **Большевицьке правительство в Росії покликало до військової службы всі кляси від 20 до 45 літ.**

Савєтський конґрес ухвалив перевести мобілізацію до війни на всіх боєвих фронтах.

Большевики мають на ціли довести до загальної революції в цілім сьвіті.

Такі вісти одержала нині лондонська часопись „Таймс" з Гельзінґфорсу.

Большевики заняли місто Віндаву.

АМСТЕРДАМ, 3. лютого. — Телеграма з Лібави доносить, що большевицькі війска заняли місто і пристань Віндаву, в Курляндії.

Лев Троцький прибув на боєвий фронт коло Нарви, в Естонії, зі сильним відділом моряків і значною артилєрією. Він дав приказ до наступу на місто Нарву, який розпочав ся вчера з великою силою.

Естонський ґенеральний штаб має надію, що здержить наступ большевиків, хоч з другої сторони положенє представляєть ся дуже ґрізне з причини, що большевицькі війска можуть розпочати рівночасно наступ на правім крилі естонської армії від сторони Риґи.

Мале число Москалів в сибірській і північній армії.

СТОКГОЛЬМ, 31. січня. По шістьох місяцях зусиль аліянтів заледви 1.200 Москалів зголосило ся в ряди армії „північного директоріяту". Можна припускати, що також армія ґен. Денікіна, яка оперує на Кавказі, не більше числить Москалів у своїх рядах.

Кореспондент нюйорського „Таймсу", Карло Акерман, доносить, що сибірська армія адм. Колчака складаєть ся заледви з „кількох тисячів офіцирів і кількадесяти салдатів". Простих салдатів уживають лише до офіцирської послуги. Правительство адм. Колчака викликало на Сибіри загальний заколот і анархію на цілій Сибіри.

Сибірські війска бунтують ся.

ОМСК, 30. січня. — Одержані тут вісти доносять, що в Пермі засуджено на смерть і розстріляно 250 жовнірів і 10 офіцирів за те, що не хотіли боротись ся проти большевиків. 8 офіцирів і 50 жовнірів поставлено перед воєнний суд в Екатерінбурґу.

Непослух жовнірів ослабив оборону Перму проти большевиків, які зближають ся до міста від полудневого сходу.

Чотирох великих князів розстріляно.

ЛОНДОН, 3. лютого. — Телеграма з Гільзінґфорсу доносить на підставі урядового большевицького звіту з Петроґраду, що великих князів Павла Александровича, Николая Михайловича, Дмитра Константиновича і Георгія Михайловича покарано смертию через розстрілянє.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 5, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

СПАРТАКИ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ НА ЧЕТВЕР ЗАМАХ НА ПРАВИТЕЛЬСТВО ЕБЕРТА.

Большевицький рух у Східних Прусах.

ЦЮРІХ, 4. лютого. — **Спартаки будуть робити в четвер поновно зусиля, щоби захопити власть у свої руки,** як се доносить орґан теперішного німецького правительства „Форвертс".

Провідники Спартаків удали ся до Вільгельмсгавен, Брунсвіка і инших осередків сеї партії, щоби скріпити своє становище в Берліні.

На чолі нової революції стоїть посол Гофман, яку попирає Карло Радек, російський большевицький агітатор.

Замах має розпочати ся рівночасно з отворенєм сесії установчих зборів у Ваймар.

Німецьке правительство вислало до Ваймар для охорони установчих зборів кілька батерій гармат.

Большевицький рух поширив ся сильно в останніх днях у східних Прусах. Спартаки в Кенігсберґу заняли державні будинки і проголосили воєнний стан. Державні війска не ставили жадного опору.

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 5, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Боротьба між Мадярами і Чехо-Словаками.

ПАРИЖ, 1. лютого. — 32. і 38. угорські полки зробили в четвер напад на чесько-словацькі війска в Балясі, 45 миль на північ від Будапешту, як се доносить телеграма з Будапешту.

В ЧЕХІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 5, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Мирова конференція остерігає Поляків і Чехів.

ПАРИЖ, 4. лютого. — Мирова конференція вислала рішучу пересторогу до польських і чеських провідників, щоби не занимали силою спірної території.

Урядова телеграма звучить: „Супроти боротьби між польськими і чеськими війсками в Цешині, на австрійськім Шлеску, яку викликало обсадженє Чехами копалень угля в области Остави-Корвін і зелізничого шляху Одерберґ-Цешин, великі держави вважають конечним пригадати народам, які згодили ся віддати полагодженє територіяльних справ мировій конференції, щоби вони здержали ся від насильного заниманя територій".

Домаганя Поляків і Чехів щодо Шлеску.

ПАРИЖ, 31. січня. — Польські і чесько-словацькі делегати на мирову конференцію відбули нині в канцелярії француського міністерства заграничних справ спільну конференцію зі слідчою комісією союзних держав, яка відіде на Шлеск дорогою через Відень. Комісія забавить там около три тижні.

Польські делегати, доказуючи вчера свої домаганя перед головною радою, заявили, що східна часть Шлеску з Цешином приналежить до Польщі на тій основі, що польське населенє числить там 55%. Чехо-Словаки доказували свої претенсії тим, що ся околиця є рішучо конечна для їх промислу з огляду на тамошні копальні угля.

В РУМУНІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 5, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Румуни повісили мадярського большевика, д-ра Бермена.

ВІДЕНЬ, 29. січня. — Одержано вісти, що д-ра Бермена, голову большевицької місії, який провадив агітацію серед російських бранців на Угорщині, а якого враз з 40 иншими большевиками видалено з Будапешту, повішено, коли він прибув на румунську границю.

Др. Берман був визначним членом московського савєта і провідником большевицької агітації на Угорщині.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 5, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЦІЛА СХІДНА УКРАЇНА ПІД КОНТРОЛЕЮ БОЛЬШЕВИКІВ.

Большевицьке правительство з Раковським на чолі утворено в Харкові.

ЛОНДОН, 4. лютого. — **Большевицькі війска мають тепер під своєю контролею майже цілу східну Україну, включаючи важні осередки, як Полтава, Харків, Катеринослав і копальні донецького басейну,** як се доносять телеграми з Гельзінґфорсу до часописи „Мейл".

Дальше доносить телеграма, **що в Харкові утворено большевицьке правительство, на чолі котрого поставлено Раковського, одного з мирових делеґатів, які підписали в Берестю Литовськім договір з Німеччиною.**

В ХАРКОВІ МАЛИ БОЛЬШЕВИКИ УБИТИ 300 ОСІБ.

СТОКГОЛЬМ, 4. лютого. — **Большевицькі війска вимордували в Харкові 300 осіб,** як се доносить нинішна телеграма з Гельзінґфорсу.

Приказ в справі різні був першим розпорядженєм, виданим новим большевицьким правительством, яке щойно недавно здобуло контролю над Харковом.

До міста Харкова схоронило ся було велике число російських купців і промисловців з Москви та инших великих міст Росії, утікаючи туди з капіталами в страху перед большевиками.

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ НА МИРОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ В ПАРИЖИ.

БЕРНО (Швайцарія), 22. січня. — **Делеґатами Української Народної Республики на мирову конференцію в Парижи будуть: професор Туган-Барановський, бувший міністер фінансів в кабінеті Голубовича, і Марґонін, банкир і президент всіх жидівських організацій на Україні. Два другі делеґати находять ся вже в дорозі до Парижа.**

(Давнійша вістка доносила, що в склад української делеґації до Парижа, яку здержало було француське правительство на границі, входили: Григорій Сидоренко, міністер зелізниць в кабінеті Винниченка, др. Евген Петрушевич, др. Панейко і др. Евген Левицький. Пізнійші телеграми згадували, що Сидоренко находить ся вже в Парижи. Що стало ся з прочими членами сеї делеґації, вісти не подають).

В АНГЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on February 5, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЗАГАЛ РОБІТНИКІВ ДОМАГАЄТЬ СЯ 40-ГОДИННОГО ТИЖНЯ ПРАЦІ.

В четвер має розпочати ся загальний страйк.

ЛОНДОН, 4. лютого. — **Всі робітничі юнії в Лондоні і його околиці розпічнуть в четвер страйк, який буде так довго тривати, доки правительство не прийме закону про 40-годинний тиждень праці.**

Таке рішенє запало вчера вечером на зборах представників юнїй.

АНҐЛІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ДОМАГАЮТЬ СЯ КОНТРОЛІ НАД ПРОМИСЛОМ.

Механіки жадають 40-годинного тижня праці.

ЛОНДОН, 31. січня. — Товариство механіків ухвалило нині вечер, щоби дня 6. лютого розпочати страйк і його так довго продовжувати, доки їм не буде признаний **40 годин праці тижнево.**

Богато бесідників взивало на нинішних зборах, щоби зарядити загальний страйк, заявляючи, що вже прийшла пора, аби робітники взяли у свої руки контролю над промислом.

ПРАВИТЕЛЬСТВО МАЄ РОЗПОЧАТИ АКЦІЮ ПРОТИ СТРАЙКІВ.

ЛОНДОН, 4. лютого. — **Анґлійське правительство розпічне безпроволочно акцію проти страйків,** як се доносить нинішний урядовий звіт.

Богато анґлійських соціялістичних організацій бере участь в теперішній робітничій кризі, роблячи зусиля витворити відносини подібні до теперішних відносин в Росії.

Провідник лондонських страйкерів Біл Ватсон, у віці 31 літ, проголосив на тайнім засіданю провідників про утворенє ради, зложеної з 15 членів, яка буде кермувати великими страйками, які розпічнуть ся в четвер. Програма Ватсона обіймає також здержанє зелізничого руху.

В цілім краю позорганізовано комітети на взір Губерніяльних савєтів в Росії, які підлягають головній раді, котрої членом є Ватсон.

Робітничі комітети мають в пляні обсадити силою головні кватири робітничих юнїй.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

НАРОДНИЙ ЗЇЗД.

ПРОТОКОЛ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ЗЇЗДУ, ЩО ВІДБУВ СЯ В ДНЯХ 16. І 17. СІЧНЯ 1919 В НАРОДНІМ ДОМІ В НЮ ЙОРКУ.

(Докінченє).

Другий день Народного Зїзду, дня 17. січня 1919.

Предсідатель Народного Зїзду, **п. Дмитро Капітула**, отворив наради по 9. годині рано і предложив Н. Зїздови, щоби з огляду на короткий час усунути з програми кілька рефератів, а приступити до дискусії тільки над пильними справами, що відносять ся до орґанізації У. Н. Комітету і до української справи в Европі.

Се предложенє Народний Зїзд приняв одноголосно.

Постановлено усунути з програми отсї реферати: про українську народну републику; про українську іміґрацію в Злучених Державах; про робітниче питанє; про орґанізаційний рух серед Українців в Злучених Державах та про просьвітну діяльність серед Українців в Злучених Державах.

З черги приступлено до дальших справ дневного порядку.

Слїдував звіт з діяльности тимчасового Українського Народного Комітету, який здав **др. Кирило Д. Білик.**

Делеґати з напруженєм вислухали ясно і старанно представленого звіту д-ра Білика, котрий яко бувший голова „Федерації Українців в Злучених Державах" оповів про причини, які спонукали усунутись від сеї орґанізації, а приступити до співучасти в орґанізованю загально-народного Українського Комітету в Злучених Державах, якого цїлию є зорґанізувати всїх Українців на землї Вашінґтона, без огляду на їх партійні або релігійні переконаня.

Зокрема др. Білик вказав у своїм звітї про діяльність У. Н. Комітету на отсї моменти:

1. У. Н. Комітет поробив заходи, щоби навязати безпосередні зносини з правительственними чинниками у Вашінґтонї, які увінчались повним успіхом.

2. Поробив заходи, щоби управа Американського Червоного Хреста поспішила з помочию західним краям української народної републики, які тяжко потерпіли від війни, а саме: Галичинї, українській Буковинї і угорській Руси.

3. Заложив Інформаційне Бюро у Вашінґтонї, Д. К.

4. Зладив і вручив президентови Вілсонови меморіял в українській справі в Европі.

5. Поробив заходи для висланя до помочи і співділаня українській мировій делеґації в Парижи делеґатів від Українців в Злучених Державах та запросив до сеї делеґації конґресмена п. Джеймса А. Геміла, звісного приятеля і оборонця свободи українського народу.

6. Заняв ся видавництвом українського журнала в англійській мові.

7. Зорганізував доси майже 150 місцевих Українських Народних Комітетів, котрі станули до спільної праці з центральним У. Н. Комітетом.

8. Основав **Фонд оборони Галичини**, який зростає скоро заходами всіх місцевих У. Н. Комітетів.

9. Отворив офіс У. Н. Комітету в Ню Йорку для постійної праці і для співділаня з усіми місцевими У. Н. Комітетами.

10. Скликав і приготовив перший всеукраїнський Народний Зїзд в Злучених Державах.

Звіт д-ра Білика про початкову діяльність У. Н. Комітету Народний Зїзд приняв грімкими оплесками, висловлюючи тимсамим признанє тимчасовому У. Н. Комітетови за його працю і заходи.

Опісля **о. Микола Підгорецький** з Ню Йорку, касієр Українського Народного Комітету, здав касовий звіт, який теж одобрено грімкими оплесками.

П. Константин Кирчів, з Джерзи Сіти, Н. Дж., здав касовий звіт Української Ради в Америці, якої він був касієром, а яка свої фонди передала під управу Українського Народного Комітету.

Потім **п. Василь Калина** з Дербі, Конн., поставив внесенє, яке підпер **п. Йосиф Ялечко** з Карнеґі, Па., аби Народний Зїзд вибрав контрольну комісію для провіреня книг касового діловодства У. Н. Комітету і бувшої Української Ради в Америці.

До комісії вибрано: **п. Василя Калину** з Дербі, Конн., **п. Дмитра Штогрина** з Філядельфії, Па., і **п. Теодора Каськова** з Нюарку, Н. Дж.

По виборі комісії президія Народного Зїзду запорядила коротку перерву для відфотоґрафованя делеґатів Народного Зїзду у двох ґрупах.

По короткій перерві на фотографію наради Народного Зїзду зачались наново.

Слїдував реферат **п. Володимира Б. Лотоцького** з Ню Йорку **про мирову конференцію і українську справу.**

Відтак розвинулась горяча та інтересна дискусія над рефератами.

На внесенє о. Миколи Струтинського з Шікаґо, Ілл., ухвалено, щоби кождий бесїдник, що **забирає голос в дискусії**, не говорив довше як 5 мінут.

В дискусії забирали голос: **Василь Шклярик** з Ню Брітейн, Конн., **о. Фил. Кисільовський** з Ансонії, Конн., **Іван Каштанюк** із Стемфорд, Конн., **о. Микола Струтинський** з Шікаґо, Ілл., **Григорій Кривовяз** з Шікаґо, Ілл., **Константин Кирчів** з Джерзи Сіти, Н. Дж., **Яків Бойко** з Дітройт, Міш., **о. Володимир Довгович** з Бостону, Масс., **о. Ол. Пристай** з Карнеґі, Па., **Іван Сорока** з Філядельфії, Па., **Максим Хаврюк** з Мікізракс, Па., **Теодор Заячківський** з Нортгемптон, Па., **Роман Слободзян** з Філядельфії, Па., **Теодор Грицей** з Філядельфії, Па., **о. Д. Хомяк** зі Скрентону, Па., **о. Евстахій Сидоряк** з Пітсбурґа, Па., **Дмитро Андрейко** з Ню Йорку, **о. Микола Підгорецький** з Ню Йорку, **Юліян Павчак** з Ню Йорку, **Степан Костів** з Джерзи Сіти, Н. Дж., **Осип Стеткевич** з Джерзи Сіти, Н. Дж., **о. Михайло Продан** з Вотервліт, Н. Й., **Антін Пащук** з Філядельфії, Па., і инші.

Опісля **п. Семен Ядловський** з Джерзи Сіти, Н. Дж., пояснив справу висланя делеґації від Українців в Злучених Державах до Парижа.

П. Константин Кирчів з Джерзи Сіти, Н. Дж., поставив внесенє, щоби поручити сю справу Екзекутиві У. Н. Комітету.

Внесенє ухвалено.

Дальше слїдував звіт **контрольної комісії** з касового діловодства Українського Народного Комітету і Української Ради в Америці. Комісія заявила, що по провіреню найшла діловодство в як найлїпшім порядку.

На внесенє **п. Івана Василькова** зі Скрентону, Па., ухвалено касієрови У. Н. Комітету; о. Миколї Підгорецькому і касієрови Української Ради в Америці, п. Константинови Кирчову, заяву довіря.

На внесенє п. **П. Понятишина** з Ню Гейвен, Конн., **Народний Зїзд постановив, щоби всї фонди, які доси находили ся під зарядом Української Ради в Америці, передано під управу Українського Народного Комітету в Злучених Державах.**

З черги приступлено **до вибору головного Українського Народного Комітету в Злучених Державах,** який відтепер має заступати цїлий український загал на землї Вашінґтона і давати йому провід.

По довшій дискусії Народний Зїзд постановив, щоби головний У. Н. Комітет складав ся з 30 членів, та щоби в нїм були заступлені українські кольонії після поодиноких стейтів, де живуть Українці і творять зорґанізовані громади.

Ухвалено, що покищо в головнім У. Н. Комітеті мають бути заступлені Українці з 12 стейтів, для яких призначено число членів головного У. Н. Комітету після чисельности Українців в сих стейтах.

І так на отсї поодинокі стейти випадає таке число членів головного У. Н. Комітету:

Ню Йорк	5	Делавер	2
Пенсильвенія	5	Конетикат	2
Іллинойс	3	Массечусетс	1
Ню Джерзи	3	Міннесота	1
Мішіґен	3	Мізурі	1
Огайо	3	Ню Гемпшер	1

Опісля Народний Зїзд однодушно вибрав наново Екзекутиву У. Н. Комітету, в якої склад входять: о. Петро Понятишин, о. Микола Підгорецький, др. Кирило Д. Білик, Семен Ядловський і Володимир Б. Лотоцький, а прочих 25 членів головного У. Н. Комітету поручив вибрати делеґатам в окремих ґрупах після згаданих 12 стейтів.

Сейчас делеґати получились в поодинокі виборчі ґрупи після стейтів і стали радити над виборами членів головного У. Н. Комітету зпоміж себе.

Вибори були цілком на американський спосіб і може перший раз їх переведено в той спосіб серед Українців. На галї було велике оживленє і рух, однак все ішло справно і складно та в порядку.

Аж вкінци всі стейтові виборчі ґрупи дійшли до порозуміня і вибрали від себе членів У. Н. Комітету. Одна ґрупа за другою подавала своїх вибраних членів, а президія піддавала ще сей вибір до потвердженя цілому Народному Зїздови.

Народний Зїзд приняв усі стейтові вибори однодушно.

Вибрані отсі члени головного У. Н. Комітету в Злучених Державах:

1. NEW YORK:
о. Володимир Сполітакевич, Рочестер, Н. Й.
Гавриїл Слободзян, Когус, Н. Й.
і трох вибраних окремо Народним Зїздом до Екзекутиви У. Н. Комітету:
о. Микола Підгорецький, Ню Йорк, Н. Й.
Др. Кирило Д. Білик, Ню Йорк, Н. Й.
Володимир Б. Лотоцький, Ню Йорк, Н. Й.

2. PENNSYLVANIA:
Теодор Грицей, Філядельфія, Па.
Дмитро Капітула, МекАду, Па.,
о. Дмитро Хомяк, Скрентон, Па.,
Дмитро Порада, Мікізракс, Па.
Кость Бойко, Нортгемптон, Па.

3. ILLINOIS:
о. Микола Струтинський, Шікаґо, Ілл.,
Ярослав Скроцький, Шікаґо, Ілл.,
Микола Моранець, Шікаґо, Ілл.

4. NEW JERSEY:
Константин Кирчів, Джерзи Сіти, Н. Дж.,
і двох вибраних окремо Народним Зїздом до Екзекутиви У. Н. Комітету:
о. Петро Понятишин, Нюарк, Н. Дж.,
Семен Ядловський, Джерзи Сіти, Н. Дж.

5. MICHIGAN:
о. Михайло Гурянський, Дітройт, Міш.,
Яків Бойко, Дітройт, Міш.,
Іван Сенів, Дітройт, Міш.

6. OHIO:
Йосиф Сенчина, Клівленд, О.,
Олекса Цепко, Акрон, О.,
Олекса Буньовський, Йонгставн, О.

7. DELEWARE:
о. Володимир Держирука, Вілмінґтон, Дел.,
Тимотей Колодій, Вілмінґтон, Дел.

8. CONNECTICUT:
о. Фил. Кисільовський, Ансонія, Конн.,
Іван Каштанюк, Стемфорд, Конн.

9. MASSACHUSETS:
Ілько Чопек, Бостон, Масс.

10. MINNESOTA:
Григорій Пастушенко, Міннеаполіс, Мінн.

11. MISSOURI:
Михайло Петрівський, Ст. Луіс, Мо.

12. NEW HAMPSHIRE:
Олекса Марчак, Манчестер, Н. Г.

По виборі членів головного У. Н. Комітету в Злучених Державах Народний Зїзд одноголосно постановив, що У. Н. Комітет має право кооптувати (добирати) нових членів з тих стейтів, з котрих Українці доси не є ще заступлені в головнім У. Н. Комітеті.

Потім **п. Володимир Лотоцький** з Ню Йорку прочитав **резолюції,** які виготовила резолюційна комісія.

Всї ті резолюції Народний Зїзд приняв одноголосно, а також і всї инші резолюції, які предложили окремо делеґати від себе або від своїх товариств.

Відтак виголосив **п. Юліян Павчак** з Ню Йорку горячу промову в справі **Фонду оборони Галичини** і завізвав делеґатів, аби зложили свої жертви на сей фонд.

Опісля промовляв ще в тійсамій справі **о. Микола Підгорецький** з Ню Йорку, котрий взивав, аби делеґати подбали, щоби місцеві У. Н. Комітети доложили усїх сил і заходів, аби **Фонд оборони Галичини** дійшов до такої висоти, щоби був достойний своєї назви. О. Підгорецький радив також використовувати усї нагоди народних зборів, забав, представлень і т. п. для збірок на **Фонд оборони Галичини.**

Делеґати нагородили слова о. Підгорецького бурею оплесків і многі з них складали свої жертви, або заповідали в імени своїх місцевих У. Н. Комітетів, що зложать по змозї як найбільшу суму на оборону свого рідного краю.

О. Підгорецький заявив іменем нюйорського місцевого У. Н. Комітету, що він не дасть ся нікому збітувати, але зараз встав **п. Теодор Грицей** з Філядельфії, Па., і обіцяв, що філядельфійський місцевий У. Н. Комітет збітує Нюйорчан.

Також і другі делеґати говорили, що збітують другі місцеві комітети, або що не дадуть ся збітувати.

Один делеґат від малої української громади заявив так: Наша українська громада мала, але ми покажемо, що відповідно до свого числа ми зложимо найбільше на **Фонд оборони Галичини.**

Серед делеґатів панувало вдоволенє з успішно переведеного Народного Зїзду і патріотичний настрій та надія на побіду нашого народу в старім краю, а зокрема на освободженє нашої Галичини з вікової неволї та на злуку її з київською українською народною републикою.

Народний Зїзд замкнув сердечними словами предсідатель **п. Дмитро Капітула,** почім роздали ся звуки пісні „Вже воскресла Україна", а за нею слїдували другі українські гимни і гимн американський.

По відспіваню народних гимнів, з огляду на пізну пору, делеґати не ішли вже на вечерю, а просто удались на український концерт, який уладжено заходом нюйорського місцевого У. Н. Комітету в честь першого всеукраїнського Народного Зїзду в Злучених Державах.

Михайло Беля,
Йосиф Мельник,
секретарі Народного Зїзду.

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

Віденська „Нає Фрає Пресе", з 31. грудня 1918, подає коротку житєпись членів нового українського правительства в Києві:

Чеховський, премієр і міністер заграничних справ; соц.-демократ, провідник сепаратистичного руху українського, літ 40.

Мисюк, міністер внутрішних справ; соціяліст революціонер, адвокат, літ 40.

Греків, міністер війни; независимець, ґенерал російської армії, а відтак дорадник в міністерстві війни Жуковського.

Білинський, міністер фльоти; шеф чорноморської фльоти, безпартійний Українець.

Сидоренко, міністер зелїзниць; независимий соціял-демократ, бувший міністер зелїзниць в кабінеті Винниченка, і бувший міністер почт і телеґрафів в кабінеті Голубовича, літ 43.

Огієнко, міністер просьвіти; безпартійний Українець, визначний учений, ректор українського університету щойно основаного в Камінци, на Поділю.

Слабченко, міністер справедливости; независимець, адвокат.

Мартос, міністер поживи; соціял-демократ, президент екзекутивного комітету централї українських кооператив.

Остапенко, міністер торговлї; соціяліст революціонер, професор торговельної академії в Києві.

Сопрун, міністер фінансів; соціял-демократ, директор українського банку в Києві.

Шаповал, міністер рільництва; соціяліст революціонер, дослідник в справах лісових.

Антонович, міністер красних штук; соціял-демократ, автор наукових творів, літ 50.

Матушенко, міністер здоровля; лікар у Києві.

Мартинів, міністер праці; соціял-демократ.

Нове правительство складає ся отже з 14 членів, з котрих 6 є соціял-демократами, з них один независимий; 3 соціялісти революціонери; 3 спеціялісти департаментів, безпартійні; і 2 члени партії независимців-самостійників.

ПРИВІТИ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ЗЇЗДОВИ.

Телеґрами й письма.

1. **Париж, Франція.** — Українська Народна Рада засилає свої найщирійші поздоровленя Українському Народному Зїздови. З найлїпшими желанями. — **Теодор Савченко,** президент; **Т. Якимчук,** секретар.

2. **Шікаґо, Ілл.** — Ми не годимо ся віддати Угрорусь під чехословацьку контролю. Ми хочемо злуки з нашими братами Українцями. Голосованє Угро-руської Народної Ради, після нашої думки, не було переведене доброю дорогою. Нехай жиє злучена Україна. — **о. Корба.**

3. **Літл Фолс, Н. Й.** — Желаю Українському Народному Зїздови щастя і добрих успіхів у боротьбі за волю. — **Балащук.**

4. **Шікаґо, Ілл.** — Мої щирі бажаня для Українського Зїзду. Нехай Бог благословить Ваші наміри для добра українського народу. — **о. А. Уляницький.**

5. **Шікаґо, Ілл.** — Ми є з Вами у Ваших стремлїнях. Нехай Бог помагає в добре зачатих початках. — Парохія на Борнсайд: **Бабяк, Пятушко.**

6. **Міннеаполіс, Мінн.** — Відділ 385-тий Українського Народного Союза желає делеґатам найкрасшого успіху в боротьбі за вільну Україну. — **Микола Ґрубрин.**

7. **Ст. Джордж, Н. Й.** — З нагоди Українського Зїзду в Ню Йорку желаю як найлїпшого успіху. — **Василь Ґеба.**

8. **Скрентон, Па.** — Нехай Бог благословить добре почату роботу Першого Українського Зїзду. Розбиті ми падемо, зеднані стоїмо. Зеднаймо ся і стіймо кріпко. — **Стефан Калакука.**

9. **Міннеаполіс, Мінн.** — Боріть ся за свобідну Неньку Україну і для добра народу. Ми з Вами стоїмо. Желаємо доброго поводженя Українському Народному Зїздови. — Тов. „Запорожська Січ": **Козак, Гайва, Шабатура.**

10. **Голйок, Масс.** — Голйоцькі Українці, обеднані в місцевім Українськім Народнім Комітеті, від щирого серця витають Перший Всеукраїнський Народний Зїзд і всїм присутним делеґатам бажають сили і завзятя в боротьбі за щастє воскресної України. Слава і честь Народному Зїздови. Ми духом з Вами. — За У. Н. Комітет: **Іван Затонський, Іван Довгань, Іван Серединський.**

11. **Міннеаполіс, Мінн.** — Всї, як один, станьмо у боротьбі за самостійну Україну. — **о. М. Данилович.**

12. **Пітсбурґ, Па.** — Перешкоджений недугою, не можу взяти участи у Зїзді, але засилаю Українському Народному Зїздови мої найщирійші почуваня і запевненя моєї льояльности для кождої народної справи. — **Дмитро Порада.**

13. **Пітсбурґ, Па.** — Читальня ім. Тараса Шевченка в МекКіз Ракс, Па., пересилає Українському Народному Зїздови свої найщирійші желаня.

14. **Юнґставн, О.** — Українці в Юнґставн всї, як один муж, стоять за сьвяту справу вільної і независимої України, будучи готовими зложити на її вівтар своє житє, своє щастє і всьо своє найдорозше. — **Софрон Нановський.**

15. **Сентралїя, Па.** — Боріть ся до останного і викиньте польську шляхту з українських земель. Всїм щирі і сердечні поздоровленя. Завзятости і бодрости Вам всїм. — **Іван Чепа, Н. Кадарів.**

16. **Міннеаполіс, Мінн.** — Боріте ся, делеґати. Коритись не дайте ся. Вільної Неньки України добивайте ся. Ми духом з Вами. На оборону вітчини пересилаємо 751 долярів. — За У. Н. Комітет: **О. Шабатура, М. Ґрубрин, о. М. Данилович.**

17. **Дерби, Конн.** — Найсердечнїйше співчутє українській справі шлю від себе і родини. Залучаю телеґрафічно 15 долярів на оборону дорогої України. — **Мартин Пелех.**

18. **Нюпорт Нюс, Вір.** — Вставайте, кайдани порвіте. Нехай жиє Україна. Честь Українському Зїздови. — **Володимир Рекрут.**

19. **Оліен, Н. Й.** — Сердечний привіт Шановним Делеґатам на Народнім Зїзді в Ню Йорку. Бажаємо найкрасших успіхів в нарадах для рідної справи. Кличемо: Проч з Ляхами. Нехай жиє вільна Україна. — **Український Народний Комітет.**

20. **Савквойт, Н. Й.** — Панове делеґати. Піднесіть прапор вільної неньки України. Враз до мети. Ворог України мусить скорчити ся як гадина. Желаю найлїпших успіхів. — **Яків Миськів.**

21. **Плезант Сіти, О.** — Проч з Ляхами. Проч з Москалями. Проч з плебісцитом на своїй землї. Або здобути або дома не бути. Здоровлю усїх делеґатів. — **Лев Левицький.**

22. **Спрінґфілд, Масс.** — Найщирійші желаня. Нехай Бог береже Велику Матір Україну. — **Анна Яворська,** з Американської Міжнародної Колеґії.

23. **Перт Амбой, Н. Дж.** — Від Українського Народного Комітету засилаємо привіт послам на Перший Український Зїзд в Ню Йорку: Витайте. Проч з партіями. Проч з большевиками. Нехай жиє український нарід. Нехай жиє вільна і независима Україна. Нехай жиє нове Винниченкове правительство в Києві. Витаємо українське правительство у Львові, Українську Народну Раду в Парижи і Український Народний Комітет на вільній землї Вашінґтона. — За У. Н. Комітет: **М. Вітів, Г. Ґеба, П. Щуцький, І. Ваверчак, С. Корняк.**

24. **Шікаґо, Ілл.** — Витайте, сини України. Нехай жиє Українська Народна Република. „За Сян з Ляхами" — нехай несеть ся клич за море, на рідну землю. — **Марія Білик,** Сісеро.

25. **Котсвіл, Па.** — Всїм делеґатам і делеґаткам щирий і сердешний привіт. Висилаєм Вам наші співчутя, дорогі братя і сестри. Радьте спільно для добра рідного краю і народу. Нехай запанує спокій і згода між нами всїми. Всї, як один, піднесїм голос протесту: Проч з Польщею і Московщиною з наших земель. Нехай жиє вільна і независима Україна. — **Іван Гладій, Михайло Пик, Микола Федоришин.**

26. **Котсвіл, Па.** — Сердечний привіт усїм делеґатам і делеґаткам, Всенародному Зїздови і Українському Народному Комітетови засилаю. Радьте для добра України і її народу. Прийшов час, аби вже раз скинути з себе важке ярмо і стати вільним народом. Станьмо всї під синьо-жовтий прапор. — **Йосиф Бриґілевич,** член У. Н. Союза.

27. **Рон, Па.** — Витаю Перший Всеукраїнський Народний Зїзд і бажаю йому як найкрасших успіхів в нарадах для добра вітчини. — **Громадянин.**

28. **Пітсфілд, Масс.** — Шановним делеґатам і делеґаткам засилаю від себе щирий привіт і бажаю Зїздови успіхів в роботі для рідної справи у так важну хвилю. Радьте над долею народу, а я все буду духом і тїлом з Вами. Нехай жиє вільна Україна і нехай нарід український віднесе сьвітлу побіду над лютими ворогами. — **Теодозій Спасик.**

29. **Олифант, Па.** — Желаємо доброго успіху в праці для добра нашого народу і рідної землї. Щоби Ваша праця зеднала всїх Українців в Америці в одну сильну народну орґанізацію, яка стала би до боротьби за вільну Україну. Ми духом з Вами. — За „Згоду Братств": **Юрій Хиляк,** предс.; **Микола Кисільовський,** кас.; **Андрій Тарас,** секретар.

30. **Вунсокет, Р. Ай.** — Щирий привіт Українському Народному Зїздови засилаю з глибини серця. Нехай жиє українська република! Проч з Ляхами з нашої землї! Нехай жиє Україна без хлопа і пана. — **Михайло Чагарин.**

31. **Балтімор, Мерілєнд.** — Витайте, делеґати і делеґатки, і радьте над способами визволеня України. — **Андрій Рудакевич,** богослов.

32. **Пітсфілд, Масс.**
Делеґатки й делеґатки!
Добре, що збудились,
Випрямились усї разом
Й на сьвіт подивились.
Другі давно повставали
Й сьвітла посьвітили,
Вештають ся та бігають,
Скільки є в них сили.
І ми, сини України,
Покажім, що встали;
Двигнім прапор синьо-жовтий,
Щоб 'го всї пізнали.
Українському Зїздови шлемо грімке: Слава! — За тов. ім. Мих. Грушевського, від. 150 У. Н. Союза: **Ілько Яремій,** предсідатель.

33. **Пітсфілд, Масс.** — Бороніть прав нашої вітчини! Не забувайте за братів-героїв, що кладуть свої голови на поли боротьби і кровю здобувають волю Україні. Жите Україні; погибель ворогам. — За У. Н. Комітет: **Теодозій Спасик,** предс.; **Микола Стефанюк,** кас.; **Ілько Яремій,** секретар.

34. **Іст Ст. Луіс, Ілл.** — Та радьте же, радьте, братя, нараджайтесь, „бо пора се великая є..." Віки нам минали в гіренькій неволї; тож згідно, тож щиро тепер! Привіт Вам і слава! — За У. Н. Комітет: **І. Чайківський,** предсідатель.

35. **Торонто, Канада.** — Ми не можемо вислати делеґата, бо тяжко через границю переїхати. Але Ви радьте, а ми будемо Вас спомагати грішми, скільки зможемо. — За 49-тий відділ У. Н. Союза: **Н. Скрипник,** секретар.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

Дальше надіслано отсї жертви:

288. Порт Джервіс, Н. Й. На руки пп. П. Бабія, Г. Коваля і А. Мельника зложили: А. Боровський, О. Качмар і О. Сидор по $10.00; П. Бабій, Г. Коваль, А. Мельник, П. Кориляк, П. Лаврів, В. Савущак, С. Надляк, С. Ільків, Й. Городник, Н. Ільків, В. Пех, О. Яночку, О. Марку, М. Федак, Н. Рибак, І. Прохира, Н. Попку, П. Городник, Н. Пех, І. Кость, І. Бабій, М. Бабій, Й. Моспан і А. Ґаравдовський по $5.00; Г. Добрянський $4.00; М. Пеленський і А. Городник по $3.00; Т. Габач, І. Шевчук, М. Косоноцький, о. Ф. Ф. Бурант, Г. Лисяк, П. Козачок, Т. Мандзій, М. Ґловач, І. Шиделко і С. Зеґер по $2.00; Я. Чарле $1.50; П. Добрянський, І. Квасній, Март. Шевчук, М. Шевчук, І. Кацюпка, А. Білик, Р. Федорик, С. Васплюк, І. Пех, Ф. Кунц, М. Кардашевський, А. Олійник і С. Лазарович по $1.00; В. Кравчук 50 цнт. Разом $196.00, з чого попередно надіслано $182.00, а тепер дісално еще $14.00

289. Оксфорд Форнес, Н. Дж. Братство св. Николая заколядувало (поіменний виказ жертводавців оголосить ся пізнїйше) $94.00

290. Майнерсвіл, Па. Збірка в церкві св. Николая на зазив о. В. Обушкевича $9.26

291. Нортгемптон, Па. Додатково до попередно оголошеної збірки в сумі $2449.81 надіслано ще жертву п. П. Стефанчика $5.00

292. Ен Гарбор, Міш. На хрестинах у п. С. Дідули на руки п. Гр. Чмира зложили: Г. Чмир $3.00; І. Дідула і С. Дідула по $2.00; Д. Візний і М. Німа по $1.00. — Разом $9.00

293. Гамтрамк, Міш. Зложили: Мих. Кучма $10.00; Іван Груба $5.00. — Разом $15.00

294. Ембрідж, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложено (поіменний виказ жертводавців надішлеть ся і оголосить ся пізнїйше) $908.25

РАЗОМ $1.054.51.

Попередно оголошено $26.554.90.

РАЗОМ ЗІБРАНО $27.609.41.

Чеки і моні-ордери просить ся виписувати на імя Ukrainian National Committee, а висилати на адресу касієра: Rev. N. Pidhorecky, 22 E. 7th St., New York, N. Y.

УВАГА: Викази жертводавців просить ся виладжувати так, аби дотичні імена і назвиска йшли з гори до долини після жертвованої квоти — від найбільшої до найменьшої. Виладжені без такого порядку викази мусять ся давати до переписуваня, а се кошту непотрібні видатки. Імена жертводавців просить ся писати виразно, щоби не було ніякого баламутства.

Український Народний Комітет.

Справлене похибки.

В 11. ч. „Свободи", на 2. стороні, в статї п. з. „Большевицтво", рядки 44 і 45, зайшла друкарська похибка. Замісць „найславнїйших учителів соціялізму" має бути: „найславнїйші учителї соціялізму".

ДОПИСИ.

STAMFORD, CONN.

До Українців в стейті Коннетікут.

Український Народний Зїзд, сей маніфестаційний доказ нашої сили, льояльности і солїдарности, тому що відбув ся вже „в остаточній хвили", в послїдну пору, нагло задецидований, — многих вірних синів України в нашім стейті застав неприготованих до участи в Зїзді і величеню його успіхами своїх громад, позаяк не усніли побороти деморалїзації, спричиненої безприкладною боротьбою фанатичних політикерів, загонистих нуґомельців і фальшивих амбітників. Поважне число таких, опущених народних робітників є в нашім стейті, Коннетікут, і хай власне відбувший ся Всеукраїнський Зїзд буде для них утвердженєм, що вони по правдивій дорозі ступають, та хоч спізнені, на час і на першім місци ще стати можуть; бо не в тім річ, хто удостоїв ся почести бути учасником Зїзду, але в тім, хто обовязки вірного сина поневоленої України в ту тяжку і переломову для неї хвилю як слід виповнить, після загально принятої програми відбувшого ся Зїзду.

Тому нехай заворушить ся від народної роботи в нашім стейті. Хай організують ся Українські Громади, взаїмно себе пізнають і допомагають та разом представлять силу зорганізованої нашої еміґрації в Коннетікут. Від доброї волі місцевих провідників залежить, чи Українці з Коннетікут в теперішнім народнім руху возьмуть таку участь, якої від них сподіваєть ся український загал в Америці, а вітчина вимагає.

Тут клич „проч з особистими амбіціями" не значить, що нам треба виречи ся кредиту за народну роботу в користь одиниць вибраних або членів Головного Комітету, котрі в дійсности цілою роботою керують, але цілої не роблять, і робота наша повинна бути так зорганізована, щоби пожаданий кредит дістав ся кождому після заслуги, не забуваючи і навчатувати таких, що на се заслужать.

Нам не треба учити ся патріотизму від чужинців: нам би лише навчати ся від других, як то кредит за працю і виконанє обовязків народні віддавати по справедливости там, де належить ся, і на тім будувати нашу силу й успіхи. Пожаданого кредиту, то не пусті забаганки. Будучи тут свідками пересвідчених кампаній позичок, ощадностий і жертв на гуманітарні потреби воєнні, ми повинні були дечого навчити ся і застосувати се в нашій кампанії. Коли вернемо на Україну і станемо в око перед татом чи братом, свояком, або цілою родиною зруйнованою, здесяткованою, а котрих кредитом уже вільна незалежна Україна, нам не треба буде виказувати ся співучастю в боротьбі за волю і то в такій мірі, на яку лиш нас стати було. Не можемо забувати, що за нами, а може ще й перед нами, потягнеть ся тамтуди хмара хрунів-кириників, котрі до збирани овочів праці, боротьби і жертв вірних синів України ніякого права мати не можуть. На нас спочиває обовязок прибраної і рідної вітчини і най ніхто не посьміє закинути нам, що ми одних або других не сповнили. Тому організуймось і залишім свій рекорд.

Най не остасть ся ні одна кольонія українських еміґрантів в стейті Коннетікут, де би не злучили ся всі земляки в одну громаду, без огляду на приналежність до організації запомогової, переконань партійних чи релігійних, під спільною репрезентацією місцевого Українського Народного Комітету, яко складова часть Головного У. Н. К. в Америці.

Щоби розпочатий і Зїздом одобрений народний рух еміґрації в Злучених Державах вело ся в нашім стейті успішно і систематично, треба всім місцевим провідникам з цілого стейту порозуміти ся та після спільно обробленого плану дїло зачати і вести, помагаючи взаїмно одні другим. Над сею справою я думаю, від хвилі проголошеня мого вибору на представителя стейту в Головнім Комітеті: також над сим застановляють ся многі делегати з нашого стейту, а тов. П. Калина з Ансонії і другі домагають ся від мене скликаня для тої справи стейтової конференції примірам до Ню Гейвен. Для того я осьмілюю ся користати з гостинности сторінок поправаючої наш рух української преси, а передівсім „Свободи", щоби засягнути ширшої опінії про конференцію всіх Вп. Делеґатів, місцевих комітетів і провідників з цілого стейту.

Честь, яка мене стрінула на Зїзді, ні сподівана мною, ні заслужена; я не вродивши ся професіональним героєм, мушу таки остати ся звичайним робітником без кваліфікацій та без претенсій до лідерства політичного. Але яко робітник хочу оперти ся на солідарности робітничій і спільне дїло спільними силами на славу спільну перевести з як найбільшим пожитком рідній нашій Неньці-Україні.

Прошу отже листом на мою адресу відповісти: 1) Чи конференції треба; а коли так, то де і коли? 2) Чи до участи запросити делеґатів Зїзду, чи нових відпоручників місцевих комітетів.

Відповідаючи, прошу подати короткий начерк своїх проєктів, або мож було евентуальну програму конференції заімпровізувати. Треба також тямити, що відпорядковане авторітетови місцевих комітетів мусить бути переведене, бо на них не лише сила Головного Комітету, але й успіх цілої нашої кампанії опирасть ся.

Нім однак можна буде мені на підставі голосів місцевих комітетів, Вп. Делеґатів і народних провідників таку стейтову конференцію скликати, я взиваю всіх родимців, в стейті Коннетікут проживаючих, не гаїти ся, але сейчас до організованя приступити. 1) Організувати Громади і вибирати місцеві У. Н. Комітети. 2) Збирати фонди на оборону рідного краю, не забуваючи знайти спосіб на придбане фонду місцевого. 3) Переводити конскрипцію, то є спис українських еміґрантів в своїй місцевости, зазначуючи тих, котрі мають намір вертати до рідного краю, скоро лише комунікація буде привернена. 4) Зладити рекорд нашої льояльности для Злучених Держав, на підставі котрого ми ставляємо наші жаданя тутешному правительству в нашій справі, то є списати скільність закуплених нашими людьми бондів Свободи, щадничих значків, жертв на Червоний Хрест і иниші гуманітарні цілі. 5) Приготовляти ся до манїфестацій, які окажуть ся конечні, чи то в потребі протесту, чи оказаня радости з оказії побіди над віковічними нашими ворогами.

Все те, коли досі не зачате, треба переводити сейчас, а опісля увійдеть ся в приняту сталу систему.

Ставаймо отже готові — чи до боротьби з ворогом, чи нещасному братови споглянути в очи.

Іван Каштанюк.
12 Garden St., Stamford, Conn.

P. S. Всі українські часописи, розповсюднені в стейті Коннетікут, прошу о ласкаве передруковане сего поклику. — І. К.

—o—

CAMP DEVENS, MASS.

Складаймо жертви на оборону рідного краю і не даймо ся баламутити кириникам.

З призбираної мною квоти на фонд для оборони нашого рідного краю я висилаю тепер маленьку жертву, а пізнїйше пішлю більше, бо я розумію, що дати на таку народну ціль лиш пару долярів, се замало для кождого щирого Українця, а особливо для хлопця. Деякі хлопці заробляють тепер добрі гроші, а видатків не мають великих, то їм би не пошкодило, як би дали, хоч по 25 долярів на оборону Неньки-України та на визволене своїх рідних братів і сестер з неволї польської і московської.

Я признаю ся, що те, що я даю, є замало, але коли моя доля поліпшить ся, то я зараз доповню свою жертву. Здасть ся, що незадовго я піду з війска домів, а може Бог дасть, що наша дивізія піде до Росії або на Україну, бо так тут говорять. Не знаю, чи се може бути правда, але колиб лише так стало ся, то я чув би ся дуже щасливий, бо міг би дістати ся там, де мої думки завше линуть і де моє серце завдно рветь ся. Ох, чомуж я нині не там, на Україні? Чому я не борю ся за її волю і свободу, лише сиджу тутки, в американській армії, де я своєї солодкої мови, не чую, тільки чужу, мені нерідну?

Тут не богато нас, Українців, а хоч є кілька, то порозкидані всюди по таборі. Зразу було сумно і не легко зносити горе, але коли прийшло на гадку, що піду боротися за демократію цілого сьвіта, то веселійше ставало, длятого, що Україна, наш рідний край, бореть ся теж за демократію, то я сповняв би тойсам обовязок, що наші братя там на Україні.

Хотів би я ще кількома словами відізвати ся до наших хлопців і загалом до всіх своїх земляків.

Дорогі мої, Братя і Сестри! Хто лише з Вас почує мій голос, нехай зложить щедру жертву на оборону нашої Галичини, Буковини і наших чудових Карпат, про котрі нераз ми навіть і в піснях співаємо, бо вони нам любі — ті наші гори Карпати. Тож не допустім до того, аби хто иниший забрав їх від нас, через наше недбальство, через наше відкладане.

Неодин з нас говорить, що сам пішле до краю гроші, як мир буде. Мир уже є тепер. Братя мої, що тільки для тих, що силу мають, що можуть оперти ся на своїй власній силі і не допустити нікого, аби руйнував, нищив і палив добро бідного народу. А деж наша сила?... Була колись, але упала і тяжко її підвести ся назад. Та вона буде, мусить бути, бо ніхто не може скупати душі живої!

Тільки одно нам шкодить: що темнота панує між нами. Ми не хочемо вірити в віщо добре, котре нам принесло би хосен, так ще на лихо єднаємо ся з тими, котрі нищать добро народне, бо, на жаль, мушу сказати, що в нас нема богато добрих провідників народних. З тими, котрі нам щиро желають добра, котрі хочуть бачити Україну свобідною, ми повинні всі разом стати, їм допомогти і не жалувати нічого; ані труду, ані гроший, бо що нам з гроший, коли кайдани будемо двигати і в неволї свій вік коротати?

Тож, дорогі Братя, ідім за голосом наших добрих і щирих народних робітників, котрі уміють кермувати народною справою, котрі не похилять ся в ніяку злу сторону, а заведуть нас до раю, нашого рідного краю, за котрим ми так сердечно плачемо. Ідім усі за покликом Українського Народного Комітету, бо він є оснований на правді, а не на крутійстві.

От послухайте, яке тут було в Бостоні віче, котре скликали наші соціялісти. Був я минувшої неділї в Бостоні на урльопі і почув, що десь там буде велике віче в справі народній. Я був цікавий то всьо бачити, бо тут при війску нічого не почую такого, що чуєть ся звичайно по вічах. Разом зі своїм товаришом я увійшов до жидівської галї (бо своєї нема). Правда, було трохи людий і всі нетерпеливо ждали, що то буде на тім вічу, бо п. Цеглинський був референтом. Десь коло третої години пополудни отворили віче, вибрали предсідателя й писарів і почали „вічувати". Всі присутні заховували ся тихо і спокійно. Вийшов на підвисшене пан Цеглинський і зачав представляти, чого федераційники хочуть і на що вони скликали свій федераційний сойм до Вашінґтону. Там, каже референт, був заступлений цілий український загал в Америці.

Мені здасть ся, що пан референт минув ся з правдою, бо хоч я політикою не займаю ся, то таки знаю, що там всі наші партії не були заступлені. На тім соймі були лише федераційники, котрі не хочуть з нікими лучити ся.

Пан Цеглинський говорив також, що федераційники не хочуть, аби попи правили Україною, тільки такі, як вони. При кінци своєї бесіди, він візвав присутних, аби складали жертви, але не сказав, на що.

Тоді зачала ся така комедія, як всюди є з ними: всі стали разом кричати, свистати і тупати ногами. Ніхто не міг знати, чого хто хоче. Одні закидали Цеглинському, що він під покришкою соціялізму хоче продати Україну шляхті, і ще гроший хоче, а другі робили йому иниші закиди, бо ніхто не був задоволений з того сойму, що відбув ся у Вашінґтонї. Ніхто правди не довідав ся, бо делеґати, як приїхали назад, правди не сказали; мабуть щось тайного мало там бути.

То так всі кричали, що мені аж слабо зробило ся, що наші большевики так нечемно заховують ся, якби яка дичина. Навіть не слухали предсідателя, котрий просив їх о спокій.

Відтак зажадали від пана Цеглинського, щоб їм сказав, на що вони мають складати жертви. На се дістали відповідь, що федераційники хочуть видавати книжки і брошури, то на се потрібно гроший і загал мусить сі гроші зложити. Та се вияснене не помогло, бо люди почали кричати, аби пан Цеглинський виносив ся з галї. На се пан Цеглинський зачав собі кричати, що ті, котрі так неспокійно заховують ся, то ті, що в церкві по закристіях ховають ся. На се я мушу відповісти: неправда, бо на салї було кількох чесних Українців, але вони тихо заховували ся і не хотіли собі встиду робити, а як спокійно о що питали ся, то большевики хотіли їх викидати з галї.

Дуже гарно пописали ся наші „просьвічені"... Поляки мали з чого на другий день сьміяти ся, та дорікали мені, що Українці нічого не знають, а хочуть свободи. Я їм представляв, які то фальшиві Українці робили бучу, але се не помогло.

Відтак з тяжкою бідою приступили до збірки, але не зібрали богато, бо декотрі давали лише по 25 центів. Ось-такі то патріоти. Не знаю, кілько зібрали, бо я мусів вийти; не можна було на то всьо дивити ся.

З того, що я тут написав, наші люди повинні научити ся, кого їм тримати ся і кого відпирати. Я особисто маю лиш один клич: Най жиє Український Народний Комітет!

Н. Давискиба.

—o—

PHILADELPHIA (FRANKFORD), PA.

Народні шкідники.

Всеукраїнський Зїзд, який відбув ся 16. і 17. січня б. р. в Ню Йорку, дав можність присутним делеґатам виробити собі переконане про загальний поступ в народній роботі всіх поодиноких партій і їх представителів, а заразом і спромогу вияснити на сьвітло денне, де властиво український загал, після такої крутанини зі сторони своїх проводирів, має опинити ся.

Пишучи сі стрічки, я не маю наміру нарушувати жадної партії і її представників, бо після мого переконаня партії, котрі працюють для одної цїли, хотяй кожда в инший спосіб, ще не є шкідниками народної справи. Однак безсторонний судія, котрий ужив би понисше сказаного арґументу в народній праци щодо українсько-американського загалу, грубо помилив би ся.

У нас партії, чи то сильнійші чи слабші, виступають в ролї диктаторів, котрим здасть ся, що кождий розказ, кинений неодвічальною одиницею, хотяй би навіть найдурнійшою в поглядах політичних, має бути вмить виповнений, бо инакше горе тобі, нещасний чоловіче! Будеш названий паламарем, дяком, погребником і т. п. назвами, а то тільки длятого, що в тебе не завмерла совість, та що ти тримаєш ся віри, переданої тобі твоїми батьками. Ба, то ще не всьо! Бо людці, котрі не мають нічого до страченя, назвуть тебе австрофілом, так що не будеш міг носа показати на двір. Так роблять людці, котрі вам, „попи, дяки, паламарі, погребники", мають до завдяченя се, що не криють ся може десь під прибраним прізвищем, а виступають яко герої і проводирі народні, нехтуючи на всї боки волю народу.

Коли сьому не віряте, дорогі братя, то возьміть до рук „Народну Волю", ч. 12 з 30. січня, а без всякого сумніву переконаєте ся о правдивости моїх слів.

Досить глянути оком по цілім змісті сеї поступово-демократичної часописи і тілько запамятати собі, кілько то разів є там згадка про австрофілів, якими є „попи, дяки, паламарі і погребники". Ніхто иниший тільки ти, українськии народе, котрий лише задля своєї совісти не хочеш вступити до їх табору; дальше задля сего, що бачиш, що їх політика є дурна і шкідлива нашій народній справі, — будеш напятнований перед американським загалом, і, хоч би ти мав найлїпші наміри супроти своєї вітчини, задля першого-лїпшого доносу зі сторони славетних федераційників опинил ся там, де приличним людям нема місця.

Так не потрафить робити навіть найдикший чоловік, котрий бодай в части має поняте про людяність. Але се потрафлять наші проводирі других партій, і то люди, котрі уходять за інтеліґентів, та ще до того, як кажуть, посьвятили ся для українського загалу, бо клали свою буйну голову в обороні народу. Трудно одно з другим получити, бо вийшло би таке чудовище, якого і найславнійший інжинір в сьвітї не змірав би. З одної сторони посьвята для народу, а з другої сторони пхане його в пропасть.

Приступім до річи та приглянымо ся, що пишуть не Німці, не Поляки, не большевики, але таки наші братя, і то незбіжні, про наш всеукраїнський народний зїзд, на якім було присутних 630 делеґатів з близших і дальших сторін, а декотрі з них говорили в імени більшого числа „дяків і паламарів", ніж виносить загальне число цілої Федерації, враз зі всїми швайцарами і героями. Годі простувати всяку брехню, і то так глупо обдуману, що її жаден здоровий на умі чоловік не повірить, якою прикрасилась повисше згадана статя, бо по перше, що вона не принесла жадної користи, хоч би вже тому, що се виходить з під пера людий, котрі замісць арґументів правдивих завше послугують ся брехливими небилицями; по друге, що правда не переконає гордого та зарозумілого.

Вникнімо всї ті „чесні" прізвища, якими нас обдарили безсовісні люди, а стримаймось на одній точці, котра нас переконає, які люди гуртують ся в сїй славній Федерації і чи справді нарід заслугує на се, щоб з їх сторони сипали ся на нас такі очерненя. Між иншим читаємо ось-таке: „Українська Рада просила і нас, щоб ми їх поводили, але ми відмовили, бо вони австрофіли". Чуєте? Чи не говорив се часом якийсь божевільний? Чи се є арґумент, котрим хочете шкодити справі народній? Коли так, то шкода праці і всьвятих наших провідників народних в старім краю, як Романчука, Левицького, Петрушевича, Олесницького і прочих, бо вони, яко австрійські посли, мусїли бути заразом і австрофілами, та що проводирі Федерації не схочуть їх узнати яко щирих Українців. Панове федераційники! Я вам скажу, що ви є дуже марні дипльомати і ваше місце не при народних організаціях, але в домі для божевільних.

Проч з чорнителями і зрадниками свого народу! Чесна людина коли бачить, що хтось сходить з правої дороги, то старасть ся його в добрий і сердечний спосіб на неї привернути; але робити так як Федерація, яка, очернює так велике число делеґатів зі свого народу, не робить ніякий чоловік культурний і зі здоровим розумом. Та се вже останній з усїх підлих способів, яким послугують ся лиичарн, щоб ще хоть трохи могли утримати ся на кони, на котрім їздять. Але не мине богато часу, як сей кінь натягне ногами, а їздці полетять стрімголов на дно пропасти, котру самі собі викопали.

А Ти, український народе („паламарі, дяки і погребники"), будеш мати науку, кого кормиш своєю мозольною працею, і яку за се дістаєш заплату.

М. Стоколоса.

—o—

YONKERS, N. Y.

Вибір У. Н. Комітету.

Заходами нашого пароха, о. Павляка, скликано на день 25. грудня м. р. урядників зі всїх місцевих товариств. Покликані зійшли ся о 7 год. вечер і вислухали промови о. Павляка, котрий говорив про потребу основаня місцевого Українського Народного Комітету.

До сего комітету зістали вибрані: Николай Турчин, о. О. Павляк, Іван Хома, Іван Квач, Іван Сияк і А. Скробала.

Забрав голос п. Турчин і говорив про поклик Головного Українського Народного Комітету, котрий взиває нарід до складаня жертв на оборону Галичини і Буковини. І нам, Йонкерцям, — говорив бесідник — треба зібрати поверх дві тисячі долярів.

Знайшли ся люди, котрі декларували по десять долярів, а місцеві братства і товариства жертвували зі своїх кас отсі квоти: бр. св. Михаїла $200; бр. Прес. Богородиці $50; бр. Благовіщеня Прес. Богородиці $50; тов. Українська Січ, Ст. Тізенський Клюб і бр. св. Андрія (121 відділ У. Н. С.) по $10.

Уряд складає названим братствам і товариствам сердечну подяку.

Розіслано кольекторів по всїх українських хатах за збіркою і до сего часу маємо поверх $1,500.

Дай, Боже, аби всї Українці так щиро давали свої жертви, як у нас в Йонкерс.

ЗА У. Н. КОМІТЕТ:
Н. Турчин, предс.
І. Хома, секр.
о. О. Павляк, кас.

—o—

СПРОСТОВАНЄ НА НЕСПРАВЕДЛИВЕ ОЧЕРНЕНЄ Д-ра КУЛЬЧИЦЬКОГО.

В 12-тім ч. „Свободи" я доніс про польське віче в Скрентон, Па. В тім донесеню я зазначив, що й др. Кульчицький був присутний на міт вічу, де сипалось зі сторони Поляків громами на Українців, а др. Кульчицький не лише, що не запротестував проти такої несправедливої наруги, але навіть з галї не вийшов. Про се я дізнав ся від людий інтелїгентних, котрим я повірив, так отже з національного обовязку в чистій вірі написав. Дуже прикро мені тепер, коли справа не так масть ся, бо др. Кульчицький на тім вічу не був присутний. Справа провірена, а я можливо через ворогів д-ра Кульчицького, котрі впевняли мене, що др. Кульчицький дїйсно був на тім вічу, тим зробив йому велику кривду, бо кинув на нього калюмнію, яко зрадника українського народу. Тому прошу Хвальну Редакцію спростувати се. Я знов зі своєї сторони на отсїм місци дуже перепрашаю д-ра Кульчицького за зроблену йому велику кривду.

Репортер.

ДО УКРАЇНЦІВ В КУРТІС БЕЙ, МД.

Уряд Місцевого У. Н. Комітету повідомляє всіх Українців, що надзвичайний мітінґ відбудеть ся в парохіяльній галі **в неділю, 9. лютого с. р.**, точно о годині 2.30 пополудни. Запрошуєть ся всїх місцевих і позамісцевих українців. 15

Стефан Крутій, секр.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, вибрало слїдуючий новий уряд: І. Жмутин, предс.; С. Задорожний, заст. предс.; І. Сорока, секр.; Н. Крисько, заст. секр.; І. Береза, кас.; М. Заньчук, заст. кас.; Т. Грицей, Н. Волос, С. Вільчинський, С. Папуга і І. Сорока, контрольори; І. Муха і І. Процко, опікуни хорих; М. Папуга і С. Муха, хоружі; М. Вислоцький, господар. Мітінги будуть відбувати ся кождої третої недїлї по першім. Заразом подаєть ся до відома, що мітінг відбудеть ся в недїлю, 16. лютого, в гали У. А. Горожан, 822 Норт Френклін ст., зараз по Службі Божій. Обовязком кождого члена явити ся на сей мітінг і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі буде вичеркнений. Рівнож будуть важні справи до полагодженя. Делегат буде здавати справоздане з всенародного зїзду, котрий відбув ся 16. і 17. січня в Ню Йорку. Будеть ся приймати нових членів до У. Н. С. і до братства після статута. Просить ся сих Українців, котрі ще не належать до жадної запомогової організації, нехай прийдуть на наш мітінг, а ми їх дуже радо приймемо. — І. Жмутин, предс.; І. Береза, кас.; І. Сорока, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Петра і Павла, від. 81, подає до відома, що на річнім мітінгу вибрано слїдуючих нових урядників: В. Чачка, предс.; Я. Білинський, заст. предс.; М. Ястрембський, секр.; Т. Валега, заст. секр.; П. Щилінський, кас.; П. Войтович, заст. кас.; П. Міськів, І. Щилінський і А. Корчинський, контрольори; В. Смульський, П. Букат і М. Вітовський, опікучи хорих; Б. Сьвіршко і Е. Винищький, тростісі; О. Лїщинський, маршалок; І. Чихівський, хорунжий; Я. Семлюк, дверник. — В. Чачка, предс.; М. Ястрембський, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. М. Шашкевича; від. 94, подає до відома, що на річних зборах вибрано отсей новий уряд: М. Музичка, предс.; І. Пиляк, заст. предс.; І. Клим, кас.; П. Музичка, заст. кас.; А. Патра, секр.; Т. Галька, заст. секр.; В. Бухта, Н. Чабак і І. Пакуляк, опікуни хорих; В. Шеремета, Д. Ковальчук і В. Заверуха, контрольори; І. Дищь, дверник. Просить ся місцевих і позамісцевих членів прибути на мітінг дня 9. лютого, точно о годинї 3.30, бо є дуже важні справи до полагодженя. Просить ся також привести на наш мітінг своїх краянів і вписати їх в члени У. Н. Союза, бо ся організація є для добра українського народу і ми повинні стояти як кріпкий мур під її прапором. І також вишіть ся до нашого товариства, яке до сього часу виплатило запомоги своїм членам поверх $300.00. Тож чому нам не мож вступити в члени У. Н. Союза і нашого товариства? Хто має дїти, повинен їх вписати в члени Укр. Мол. Союза, до котрого приймаєть ся дїтий від одного року житя. Коли члени не прийдуть як один на той мітінг, то се буде знаком, що вони не дбають о розвій свого товариства. Час перестати бути байдужним, а прибути на означену пору. — А. Патра, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Отсим повідомляєть ся всіх членів тов. „Любов", що слїдуючий мітінг відбудеть ся в недїлю, 9. лютого, о годині 12-тій в полудне, в гали тов. Укр. Ам. Горожан, 822 Н. Френклін ул. Задля важної причини мітінг сего місяця мусить відбути ся скорше, длятого прошу всіх членів явити ся на мітінг конечно о годині 12-тій в полудне. На сїм мітінгу буде передане уряду і богато инших справ є на порядку деннім. — М. Пеленський, секр.

ЕТНА, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 89, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеть ся 9. лютого б. р., о 3-тій годині пополудни, під ч. 134 Бутлер ст. Просить ся всіх членів, аби явили ся на сей мітінг, бо є важні справи до полагодженя. Довгуючі члени мають вирівнати свої місячні вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Повідомляєть ся місцевих Українців, що сего місяця наше братство буде приймати нових членів за половину вступного. — Г. Тимус, предс.; В. Цікало, кас.; Г. Ромасик, секр.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Тов. „Вільна Україна" ім. Михайла Грушевського, від. 116, подає до відома всім членам, що мітінг відбудеть ся в недїлю, 9. лютого, в гали під числом 16 Мейн стр. Просить ся всіх членів, аби явили ся точно о годині 2-гій пополудни, бо є дуже важні справи до полагодженя. Неявивший ся член підпадає карі після статута. Нових членів приймаєть ся до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — П. Стаденик, предс.; Ю. Шмокалюк, кас.; Я. Шаравара, секр.

ПІТСБУРГ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 53, подає до відома, що місячні збори відбудуть ся в сю недїлю, 9. лютого, о годині 2-гій пополудни, в гали п. Т. Гута. Справи важні до полагодженя, тож просить ся всіх членів явити ся на зборах. — К. Шімкула, секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць січень 1919 р.

ПРИХІД:

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
1.	311.86	138.	26.71
2.	71.00	139.	31.83
3.	34.79	140.	19.81
4.	67.34	141.	25.14
5.	49.19	142.	95.90
6.	24.47	143.	47.34
7.	105.86	144.	35.14
8.	22.18	145.	22.14
9.	70.93	146.	101.92
10.	148.61	147.	130.70
11.	6.63	148.	14.56
12.	109.67	149.	60.05
13.	40.38	150.	15.36
14.	33.43	151.	57.05
15.	39.30	152.	22.49
16.	35.38	153.	33.74
17.	28.44	154.	23.07
18.	79.12	155.	247.16
19.	11.89	156.	20.78
20.	114.61	157.	47.49
21.	19.84	158.	24.61
22.	47.93	159.	73.06
23.	34.53	160.	85.04
24.	44.88	161.	13.69
25.	21.23	162.	16.31
26.	23.10	163.	22.95
27.	66.91	164.	38.88
28.	79.82	165.	105.00
29.	91.76	166.	12.26
30.	19.44	167.	17.00
31.	16.22	168.	122.51
32.	26.12	169.	11.35
33.	25.55	170.	169.30
34.	60.87	171.	47.12
35.	38.81	172.	46.96
36.	40.52	173.	30.79
37.	40.79	174.	49.60
38.	166.52	175.	53.79
39.	40.70	176.	5.63
40.	9.54	178.	15.47
41.	60.90	179.	117.04
42.	73.30	180.	13.35
43.	15.15	181.	34.35
44.	56.58	182.	40.48
45.	93.76	183.	25.00
46.	33.25	184.	13.00
47.	20.34	185.	18.00
48.	48.08	186.	66.74
49.	44.71	187.	19.00
50.	19.27	188.	30.43
51.	26.38	189.	16.00
52.	27.75	190.	13.00
53.	43.33	191.	41.82
54.	19.71	192.	24.70
55.	36.96	195.	30.04
56.	50.88	198.	25.90
57.	58.26	200.	59.34
58.	27.44	202.	18.18
59.	56.56	203.	45.89
60.	20.98	205.	19.86
61.	76.73	206.	76.69
62.	54.77	209.	116.65
63.	174.47	210.	31.35
64.	29.97	211.	60.24
65.	137.61	213.	164.26
66.	42.81	214.	22.35
67.	83.96	215.	32.80
68.	27.60	217.	195.86
69.	67.59	218.	211.09
70.	185.66	221.	184.50
71.	21.83	223.	95.05
72.	43.99	224.	11.93
73.	19.00	225.	72.31
75.	44.69	228.	26.37
76.	152.56	229.	97.95
77.	52.48	230.	115.24
78.	106.80	233.	45.62
79.	12.10	234.	135.61
80.	36.24	235.	92.53
81.	116.75	237.	83.52
82.	16.86	238.	9.32
83.	73.93	239.	128.65
84.	10.51	240.	24.12
85.	53.86	241.	35.70
86.	58.67	243.	76.12
87.	66.92	244.	19.95
88.	9.09	245.	59.86
89.	17.18	246.	21.53
90.	42.15	247.	146.04
91.	117.87	248.	85.12
92.	13.04	251.	49.27
93.	24.46	254.	78.41
94.	32.61	255.	59.70
95.	32.75	256.	19.94
96.	89.55	258.	28.64
97.	12.02	259.	96.61
98.	61.39	261.	20.48
99.	101.56	262.	19.75
100.	16.37	263.	24.42
101.	34.88	270.	127.53
102.	222.44	273.	26.44
103.	91.24	274.	52.38
104.	151.40	276.	226.82
105.	95.03	277.	25.19
106.	127.11	278.	36.44
107.	65.25	282.	86.58
108.	36.10	283.	70.98
109.	106.79	286.	68.09
110.	33.39	288.	70.86
111.	39.03	290.	25.11
112.	101.24	291.	26.03
113.	52.89	292.	90.87
114.	46.80	293.	7.60
115.	34.18	295.	88.57
116.	27.96	296.	86.60
117.	69.76	300.	231.82
118.	11.02	301.	75.13
119.	18.87	303.	18.77
120.	48.14	305.	14.04
121.	19.91	308.	61.58
122.	12.07	314.	11.39
123.	28.38	315.	9.13
124.	57.11	316.	95.95
125.	51.28	317.	54.35
126.	19.53	318.	44.71
127.	67.26	320.	29.53
128.	27.00	321.	41.11
129.	16.61	322.	33.08
130.	130.32	323.	22.94
131.	18.15	324.	65.76
132.	81.06	326.	68.20
133.	178.19	330.	85.48
134.	29.21	332.	39.62
135.	26.43	336.	140.03
136.	109.12	338.	162.18
137.	47.78	339.	59.10

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
341.	51.37	370.	95.24
342.	80.16	371.	38.31
344.	13.22	373.	9.93
347.	19.91	380.	25.00
349.	30.15	381.	11.57
350.	52.71	384.	103.13
351.	19.71	385.	34.48
354.	32.52	388.	96.73
355.	33.36	391.	27.33
357.	18.75	392.	8.87
363.	71.86	393.	29.34
364.	57.66	395.	61.23
365.	52.87	400.	56.43
367.	62.34	401.	19.58
369.	89.06	402.	1.18

На сплату моргечів	1.400.00
Процент від моргечів	323.33
Процент з банків	442.60
Процент від бондів	720.00
За календарі	73.25

На річ сирітського фонду по бл. п.:

Яким Копчал, від. 113	500.00
Марцелї Взорек, в. 213	850.00
П. Марцинишин, в. 225	500.00
Михайло Шарош, в. 76	300.00
Разом	22.271.57

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Юрій Семенко, від. 32	250.00
Іл. Чаплинський, в. 300	500.00
Теодор Семків, в. 221	1.000.00
Петро Зеліско, в. 30	150.00
Яким Копчал, в. 113	1.000.00
Мих. Шумський, в. 120	500.00
Юрій Кулин, в. 7	148.92
Марцелї Взорек, в. 213	1.000.00
Йосиф Ревиляк, в. 82	200.00
Іван Косцюшка, в. 155	1.000.00
Дмитро Мацко, в. 106	1.000.00
П. Марцинишин, в. 225	700.00
Ілько Фалїоса, в. 14	500.00
Григ. Механік, в. 61	150.00
Гаврило Війтик, в. 63	200.00

Виплати з фонду сирітського:

Іван Мохнач, від. 7	46.67
Настя Шренкель, в. 12	186.66
Марцелї Взорек, в. 213	550.00

Запомоги з фонду убогих:

Антін Кіт, від. 136	50.00
Яким Оресик, від. 164	50.00
Михайло Кравчук, в. 371	50.00
Дмитро Смеркло, в. 42	50.00
Марія Корпан, від. 69	50.00
Петро Зубрицький, в. 117	50.00

Розходи адміністраційні:

Платня голов. уряду	340.00
Платня помічника	90.00
„Свобода" за орган	1.425.08
„Свобода" за друки	861.91
Офісові і почт. видатки	180.01
Платня гол. доктора	25.00
Стейтові лайсенси	5.00
За справи правні	200.00
Разом	13.009.25

ЗІСТАВЛЕНЄ:

Прихід за січень	22.271.57
Готівка з грудня 1918	68.549.02
Разом	90.820.59
Розхід за січень	13.009.25
Готівка в січни остає	77.811.34

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	77.811.34
Моргечі	63.100.00
Бонди	237.647.00
Реальність	19.500.00
Друкарня	26.000.00
Разом	424.058.34

Стан довжний:

Фонд посмертний	164.846.92
„ резервовий	119.800.69
„ адміністрац.	28.390.79
„ убогих	8.470.67
„ народний	5.396.73
„ конвенційний	4.921.77
„ сирітський	92.230.77
Разом	424.058.34

К. Кирчів, гол. предс.;
В. Левчик, гол. касієр;
С. Ядловський, г. фін. секр.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдавше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре специяліст недуг мужеських, котрий усе своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт. 76-89

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ!

Хто би Ви не були, яке би не було Ваше образоване, в якім занятю Ви би працювали, зачніть учити ся

АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАОЧНО

Наша школа сим заявляє, що вона зобовязує ся вивчити читати, писати і говорити по англійськи кождого Українця що жиє в Америці. До сеї школи не мусите особисто ходити. Ми висилаємо спеціяльно зладжені задачі почтою. Кождий що запише ся до сеї школи учить ся англійської мови під наглядом фахового учителя або учительки. Платня за цілий курс лише 5 долярів. За 4 роки істнованя сеї школи покінчили курс тисячі Українців. Від кождого є подяка, і кождому диво, що так легко і приступно вивчив ся англійської мови після нашої системи. Пробні задачі і подробиці висилаємо за 10 центів (марками). Радимо Вам написати по пробну задачу і упевнити ся. Нашим ключем — чеснота, точність і строге виповнене діл.

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 W. 47th St.,
New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ

10,000 КВАДРАТОВИХ СТІП МАЛА ФАРМА,

в поблизу розвиваючого ся фабричного місточка, 30 мінут дороги від Ню Йорку, при стріткарі, електричне сьвітло на місци. Ціна $240.00. Рішайтесь скоро, тут для Вас добра нагода. Ми возьмемо Вас для оглянения сеї землі. Прийму Бонди Свободи. Пишіть або голосіть ся: 9-20

ONUFRY DEREWENKO,
Room 1428, 1133 Broadway,
New York, N. Y.

ПОШУКУЄМО АГЕНТІВ ДО РОЗПРОДАЖИ СІЧОВОГО КАЛЕНДАРА

на рік 1919

Ручимо о добрий і легкий заробок.

По всякі інформації пишіть до: 7-16

SICHOWY BAZAR,
84 E. 7th St., New York, N. Y.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює В 24 ГОДИНАХ

Кожда пачка має напись з MIDY. Уникайте підробів.

ЧИ ВИ Є НЕДУЖІ?

Не робить ріжниці, який лікар Вас лічив, або як легка чи тяжка є Ваша недуга, незволікайте. Через останні 21 літ я вилічив тисячі недужих мущин і жінок, і коли Ваша недуга є до вилічення, я вилічу Вас лише, скорше і дешевше, чим який другий спеціяліст. Я скавинную безплатно X-Ray машиною, коли сего потрібно; при помочи сеї чудової машини, кождну часть органу у Вашім тілі можна бачити виразно. За ліки не числить ся додатково.

Коли Ви терпите на слабі нирки, болі в желудку або крижах, ревматизм, скірні недуги, викиди, біль горла, катар, запір, слабости мікура і нирок, я сейчас дам Вам поміч.

ПОРАДА ДАРОМ.
НЕ ЛІЧИТЬ ПОЧТОЮ.

Dr. FALK,

СПЕЦІЯЛІСТ

11 W. 28th St., New York, N. Y.
межи 5-тою евеню і Бродвеєм.

Години офісові: від 11. рано до 7. веч. що дня. В неділі і американські свята від 10. до 1. в пол.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ В КЛІФТОН І ПАСЕЙК, Н. ДЖ. ПОЗІР!

На домагане Українців в Кліфтон Н. Дж., зістало основане в суботу дня 4. січня 1919 р. нове товариство під назвою „Українська Січ", 182 відділ Українського Народного Союза.

Шановні Українці і Українки!

Хочемо пояснити Вам, що то є назва Січ. Січ — се давна назва з початків славного козацтва. Січ була основана козацтвом для оборони України. Ми пригадуємо собі наші молоді літа пережиті в Галичині, як ми мріяли і як ми запобігались, основуючи наші дорогі Січи. Ще змалку ми звикли були накликувати себе Січовиками. Пригадуємо собі ту любов до синьо-жовтого стягу; пригадуємо собі, як ми дорожили ним. Ми були ще малі, а вже тягнулись гуртом під синьо-жовтий стяг, викрикуючи: Січовики! Січовики! Січовики!

Тож і ми, дорогі Українці, берім собі приклад зі своїх молодих літ і вступаймо громадно до Січової організації, бо се є нашим сьвятим обовязком вступати в січові ряди і враз з своїми братьми, яких ми оставили в краю, здобути волю нашій Україні. Тож не дармуймо, а вступаймо численно до новооснованої Української Січи в Кліфтон, Н. Дж. Приступаючи до Січи, станете патріотом, окажете свою братню любов, а кромі сего здобудете для себе матеріяльне забезпечене, бо тов. Українська Січ" виплачує за 50-центову місячну вкладку $6.00 тижнево яко запомогу в случаю слабости і $100.00 на похорон, а за вкладку 25 цнт. місячно виплачує $3.00 запомоги і $50.00 на похорон. До Українського Народного Союза приймаеть ся за половину вступного, то є замісць $2.00 платить ся лише **одного доляра.**

Хто отже бажає стати правдивим Січовиком і членом Українського Народного Союза, то спішіть ся і вступайте ще в місяци лютім, бо по 1-шім марті і пізнійше хто буде хотів вступити в члени У. Н. Союза, буде мусів заплатити $2.00 вступного.

Памятайте, Родимці, яку користь осягнете, коли приступите в місяци лютім.

До тов. Української Січи вписують ся членів що дня аж до 28. лютого с. р., а таксамо і до У. Н. Союза.

Хто схоче вступити до тов. Укр. Січи і до У. Н. Союза поза мітінгом, котрий відбудеть ся 9. лютого, о 4-тій годині пополудни, зволить зголосити ся колинебудь вечером до Дмитра Лещишина або до Петра Харка на адресу 92 Lake Ave., Clifton, N. J., а ми Вашу просьбу радо приймемо.

13-15 ЗА УРЯД:

Дмитро Лещишин, предс.,
Петро Харко, секретар,
Теодор Харко, касієр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Отсим повідомляеть ся трентонських Українців про рух Української Громади кождої неділі у власнім льокали як слідує: від години 12. до 3. мітінгують товариства і братства; від години 3. до 5. проби представлень; від години 5. до 7. відчити і дискусії; від години 7. до 9. проби хору. Опісля слідують товариські забави і т. д. Рівнож проби хору відбувають ся що четверга. Просить ся інтересованих застосуватись після сеї програми. Управитель хору: артист Е. Василенко; управитель відчитів: М. Хандога; управитель представлень: В. Гасій.

Рівнож повідомляеть ся, що на зборах громади ухвалено отворити школу для дітий в українській мові; коли дасть ся витягнути всіх дітий українських з англійських шкіл до своєї власної, де був би професор англійський і український, а коли не дасть ся зробити так, то буде учити ся дітий в українській мові у вільних днях від англійської школи, то є в суботу і вечерами. Тож просить ся всіх дотичних родимців, особливо материй, привести дітий до льокалю Укр. Громади в суботу, то є 8-го лютого, о годині 7-ій вечером. Там порішить ся важна справа. — ЗА УРЯД УКР. ГРОМАДИ: **В. Гасій,** голова; **І. Сабат,** секретар; **І. Патирйба,** касієр. 15

ВІД ПРОПУКЛИНИ ГИНЕ РІЧНО 7,000 ЛЮДИЙ.

Сім тисяч людий кождого року сходить зі сьвіта, в погребні карти подають за причину їх смерти „Пропуклину". Чому? Понеже сі нещасливці занедбали себе а навіть не звертали уваги на признаки сеї недуги, яко обявляєсь сверблєнем. Чи і Ви занедбуєте себе через ношене перевязок, пасків і инших річий? Перевязка в найліпшім случаю, не є нічим иншим як непрактичним пристосованем — невластивою підпорою під валючою ся стіною і не можна її уважати за успішнійшу як лише за механічний прирпд. Тиснене перевязки здержує циркуляцію крови, і позбавляє ослаблені мязи з тої найбільше потрібної їм поживи.

Однак наука найшла спосіб. І кождого терплячого від підвязок, отсим запрошуєсь до БЕЗПЛАТНОГО випробованя тепер у своїй власній хаті, нової методи за Plapao, яка є одинокою науковою, практичною і успішною в лічиню пропуклини, яку сьвіт доси знає.

Plapao прилад приложений щільно до тіла, не може ніяк усунутись з місця, а гитсамим, не може розятрювати пропуклину ані втискати ся в тіло. Мягкий як вельвет, легко закладаєсь, недорогий. До ужитя як в часі роботи так і в часі спаня. Без пасків, сприжок і спружин.

Випробуйте як замикати отвір пропуклини, бо пропуклина з природи сама НЕ УСУВАЄТЬ СЯ. Вишліть своє імя ще нині до Plapao Co., Block 3058, St. Louis, Mo., на безплатну пробу Plapao і по потрібні інформації 88ч—

СВІЙ ДО СВОГО!

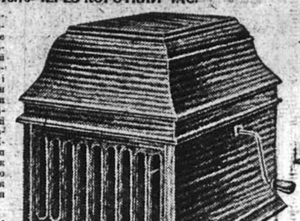
Сим маю честь повідомити українську громаду в Дітройт, Міш., що я вже отворив під ч. 67 Мерсіер ул., близько Мартін Евеню,

ҐРОСЕРНЮ І БУЧЕРНЮ.

Числячи на ласкаве попертє зі сторони поважаних родимців, остаюсь з правдивим поважанем

Ігнатій Лакомський,
67 Mercier St., Detroit, Mich.

ЧУДОВИЙ ГРАМОФОН ВАРТОСТИ $35.00, ТЕПЕР ТІЛЬКИ $18.75 ЧЕРЕЗ КОРОТКИЙ ЧАС.

Если хочете мати добрий фонограф, з котрого були бисьте вдоволеними, то гляньте на отсей красний фонограф, котрий дорівнує своїм співом і музикою грамофонови хоч би і за $50.00. Чи чули ви коли, щоби дістав хтонебудь такий фонограф за так низьку ціну? Ні! — і ніколи не будете мати спосібности дістати так красного і ДОБРОГО ФОНОГРАФУ за так дешеву ціну, яку ми оступуємо.

Сей фонограф сильно і гарно зроблений, має гарні матово-дубові викінчення, усі части красно окуті, так що такий фонограф може кождому на ціле житє вистарчити. Ті фонографи продають ся по складах по $35.00 до $50.00, ми однак набулисьмо їх 500 штук від збанкротованої фірми за низку ціну і тому будемо продавати їх лише через короткий час за так дешеву ціну — $18.75. Той фонограф грає всі рекорди, звук має дуже голосний, красний і мельодійний. Не є се голос ловецької трубки, як се инші пишуть, тільки голос прямо задивляючий, котрий кождого розвеселить та втішить. Можете спровадити собі той фонограф і випробувати, а если в протягу 30-ох днів не сподобаєть ся Вам, відішлете його нам, а ми звернемо гроші. Просимо не порівнувати того фонографу з дешевими машинами, бо сей фонограф справді дорого є продаваний по складах, але у нас тепер може його кождий дістати задивляючо дешево. З кождим фонографом висилаємо цілком даром 12 найновійших кусників, а також 200 іглок. Если отже хочете скористати з тої оферти, то пришліть тільки $2.00 завдатку, а сейчас вишлемо фонограф. Решту гроший доплатите при доручению Вам фонографу на Вашу адресу. — Пишіть сейчас, доки ціна дешева. — Адресуйте: 13,15,18

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Ave., Dept. 112, Chicago, Ill.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА КОРОТКИЙ ЧАС.

Машини без труби і з трубою з 40 піснями, один альбум, 100 шпильок лише за 133ч—

$28.00

Завдаток $5.00, а решту заплатите при доручению Вам товару. Всі замовлення належить адресувати до:

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
310 Grand St., New York, N. Y.

ТАЄМНИЧО ГОВОРЯЧИЙ ПРИРЯД.

Чи хочеш знати, що твої вороги або товариші думають о тобі? Чи хочеш знати о своїй родині або знакомих в старім краю? Чи хочеш знати яка буде твоя будучність, твоя доля, або другого, що його чекає, а взагалі знати тайну людського житя, знати все те, що тільки схочеш, то купи **ТАЄМНИЧО ГОВОРЯЧИЙ ПРИРЯД,** котрий тобі всі таємниці скаже. Всезнавці кажуть, що ті відповіди походять з власного людського магнетизму. Спірітуалісти (що говорять з духами) кажуть, що відповідями кермують невидимі духи. Таємничий прирял так довго відповідає як довге є житє. Ціна $1.75 C. O. D. (за посліплатою). Тільки $1.50, если вишлете гроші згори враз з замовленем. Пишіть еще нині. Пишіть до: 13ч18

STAR CO., Dept. 2. 2016 W. ERIE STREET, CHICAGO, ILL.

ПІТСБУРГ І ОКОЛИЦЯ. ПІТСБУРГ І ОКОЛИЦЯ.

Тисячі терплячих мущин і женщин лічать на ріжнородні недуги без ніякого успіху, підчас коли правдивою причиною їх терпіня є солітер.

Видимі познаки: відхід кусників з хробака.

Обяви: болі в жолудку і обильно покритий язик, утрата апетиту з хвилевим відчуванем голоду, недиспозиція по їдженю деяких страв, омлівание від порожнечі жолудка, дусить в горлі, жолудкові кваси, вичерпане, заник волі, тяжкі темні пружки під очима, утома членів тіла, блідість, утлість тіла, безкорисність їдженя, болі крижий, осад в мочи.

Наша метода усуває солітра в кількох годинах, без небезпеки, лагідно, без утрати часу від праці. Одна лична візита вистарчає. Терплячі, приїзджайте зі всіх сторін, Огайо, Пенсильвенія і Вест. Вірджінія. Можете повернути домів того самого дня. 14-25

ГОДИНИ: від 9. рано до 8. веч. Неділі: від 9. до 12. в полудне.

PENN LABORATORY, 708 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Другий поверх.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли ви не могли бути доси вилічені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і піддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ огляненю та дізнайте ся про нашу опінію і пораду.

ЩО ПИШЕ ЗАДОВОЛЕНИЙ ПАЦІЄНТ

П. Бен Субоч, 149 Проспект Еве., Байон, Н. Дж., каже: „Я був хорий через 18 місяців. Я був дуже ослаблений, мені долягали болі по цілім тілі, болі голови, заворотн, витворювались гази і млоїло мене. Кромі недиспозиції жолудка і серця, мої нирки були заражені. Перед двома місяцями лікар компанії Стандард Ойл заявив мені, що коли я не подужаю до 30-ох днів, я втрачу своє занятє. Тепер я чуюсь добре. Мої терпіня уступили. Моє серце ділає правильно, млоєне уступило і я знов чуюсь добре.

(Підписаний) Бен Субоч.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомплікoвану недугу; або коли Вам долягає терпіне жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нині, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА її НАЙТИ.

Довгі літа досьвіду в лічeню НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливляють дати Вам методичнє Електро-Медичне Лічене, яке дало поміч підчас коли инші методи завели, а затим много терплячих уратовало ся від мук і небезпечних операцій.

ПАМЯТАЙТЕ: Зволікане, недогляд і невластиве лічене є небезпечною. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного специяліста. 148—

Години офісові: 9. рано до 8. веч. **Drs. DOYLE & LEWIS** **В неділі від 10. до 2. попол.**

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРАВДИВИЙ ПРИЯТЕЛЬ В БІДІ.

Кождий майнер, механік, чорнороб або кождий працюючий внутрі або на дворі фабрики або заведень жадає за приятеля

ПЕЙН-ЕКСПЕЛЕР.

Бувши в ужитю вище 50 літ з неврівнаним успіхом, він оказав ся одним з найлучших лініментів проти: болю в грудях, суставах і мязах, перестуди, люмбаго і всіх других причинах ревматизму. Бережіть ся дешевих бутельок більшого розміру.

Жадайте всегда найлучшого

При купні Пейн-Експелеру гляніть, щоби на коробці знаходив ся реґістрований знак „ЯКОР". Не беріть жадних других. Но 35 або 65 центів за бутельку в аптеках або з котрих безпосередно у фабрикантів. 1309—

F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

КНИГАРНЯ СІЧОВОГО БАЗАРУ

посідає у своїм складі книжки ріжного змісту? Коли ні, то пишіть сейчас по цінник книжок, залучаючи 3-цнт. марку на пересилку на адресу: 7-56

SICHOWY BAZAR,
84 E. 7th St., New York, N. Y.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті під нашею дирекцією; старанна, цілковита і скора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛЬОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 968.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповіданя, байки, казки, поезії, співаники, молитвеники, образи патріотичні, релігійні і много инших річий. Пишіть по катальоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 166-168 E. 4th Street, New York, N. Y.

АДВОКАТ

OTTO H. DROEGE

уділяє безплатно порад у всяких цивільних, карних і судових справах, щодня від години 4-ої до 7-ої пополудни, а в неділі від год. 10-ої до 1-ої в полудни в Американсько-Українськім Бюрі.

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.
520 E. 6th St., New York, N. Y.
Tel. Orchard 8968.

УКРАЇНСЬКИЙ ХІРУРГ-ДЕНТИСТ

B. KREISBERG

274 EAST 10th STREET,
(межи 1-шою а евеню А),
NEW YORK, N. Y.

Всю роботу і лічене виконую особисто. 15 літ практики. Офіс мій урядженний після санітарних вимог. Уміркований ціни. На жадане приймаю сплати. Робота при приміненю X-Ray. Отворено в неділі. Офіс на горі міста: 3920 Broadway, corner 164th Street.

ПРОЖЕНІТЬ НЕДУГУ

А ЗАБЕЗПЕЧИТЕ СОБІ НА СТАЛО ДОБРЕ ЗДОРОВЛЄ!

Уживайте

БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО

котрого лічничі прикмети оказались успішними в тисячах случаїв недуг органів травленя, недомагань жолудка, кишок, нирок і печінки.

КОЛИ ТРАТИТЕ ЖИТЄВУ СИЛУ,

коли Вам бракує тілесної і душевної сьвіжости, коли Ви утомлені, нервові, не всилі виконати свою щоденну працю, коли Вам долягає нестравність, біль голови і всілякі другі внутрішні недуги,

БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО

ПРИНЕСЕ ВАМ ДІЙСНУ І СКОРУ ПОМІЧ.

Воно очистить внутреннoсти, поможе творити нову здорову кров, скріпить нерви і мясні та обновить ціле тіло.

Ціна 1 фляшки $1.25, 6 фляшок $6.50, а 12 фляшок $12.00.

На продаж в аптиках і в гросерниних склепах. Коли у Вас не мають на складі, зверніть ся прямо до фабрикантів:

MICHAEL BOSAK COMPANY, Scranton, Pa.

КУПНО І ПРОДАЖ БОНДІВ СВОБОДИ -- LIBERTY BONDS

Хто змушений продати Liberty Bonds, нехай звернеть ся в тій справі до Американсько-Українського Бюра в Ню Йорку.

Бюро продасть їх по найвисшій ціні.

Стережіть ся обманців, які користаючи з несьвідомости наших людий, видурюють від них бонди за якунебудь ціну. 8—

Пишіть на адресу:

American Ukrainian Exchange, Inc.
520 East 6th Street,
NEW YORK, N. Y.

НАЙНОВІЙШИЙ ПАТЕНТ! НОЖИК-РЕВОЛЬВЕР!

Тут бачиш на образку сей автоматичний ножик-револьвер, якого еще ніколи не бачивсь! Сей пречудний винахід дуже гарно вироблений з ніклю і стали, має одно вістре, котрим можна і голити ся, таке остре, бо зроблене з найлучшої стали. Отвирає ся само від себе, за потиснинем ґузика. Ми даємо письменну ґваранцію на 20 літ. Сей ножик-револьвер має велику вартість не лишень яко ножик, але також яко револьвер, бо стріляє 22 калібром, як перший-ліпший револьвер. Є се гарний і дуже пожиточний винахід! Не думай, що то забавка, се правдивий револьвер! Хто буде мати сей ножик-револьвер, то буде мати з него потрійну користь, бо буде уживати його яко ножик, як бритву і як револьвер, а при тім ніхто з твоїх знакомих навіть і не подумає, що ти маєш револьвер, всі бо будуть думати, що то лише ножик, так штучно є укритий сей винахід; лиш ти оден будеш знати тайну сего винаходу. Ціна сего надзвичайного винаходу є лише короткий час всего **$5.95** і окремо 25 центів в стемпсах на кошта пересилки. Гроший жадних не присилайте, лиш свою точну адресу і 25 цнт. в стемпсах на кошта пересилки а $5.95 заплатите почтарю тоді, як посилку одержите. **Пишіть сейчас,** бо запас невеликий і може зараз вичерпатись. Пишіть на адресу: 15ч24

HUNTSMEN KNIFE CO., 116 E. 7th Street, NEW YORK, N. Y.

HELP WANTED FEMALE

ПОТРЕБА ЖЕНЩИН

ПОТРЕБА дівчат, понад 16-літних, до сталої роботи. Гарна і здорова околиця, повітна фабрика, добра платня. Голоситись до: AMERICAN MUSICAL SUPPLY CO., 451 Communipaw Ave., Jersey City, N. Y. 13-15

ПОТРЕБА дівчини до звичайної домашньої обслуги, в добрім домі. Добра платня. Добре місце для нашої дівчини. Голосить: LEWIS MAX, 296 Bergen Ave., cor. Orient Ave., Jersey City, N. J. 14-16

ДОБРА НАГОДА. Спродам фарму яка є віддалена $4\frac{1}{2}$ милі від Pittsfield, Pa., з причини, що нас є тут чотирох на фармі і ми не можемо погодити ся. Мусимо спродати. Фарма велика 112 акрів, з того 30 акрів пасовиска а 2 акри ліса і 16 акрів сіна, засіяна, а та решта під оправу до сіяня, в дуже добрім положеню, коло дороги і з добрими будинками, хата на 6 кімнат, велика пивниця, цементована і керниця перед порогом; другі 4 будинки і шопа на два автомобілі, два сади овочеві і дві великі стодоли, підлога цементована в одній стодолі, дорога від стодоли до пасовиска, добра вода на пасовиску. Ціна $3.000. Хто би хотів приїхати то прошу писати до мене по близші інформації, то я вийду на стацію. Моя Адреса: WASEL SEMINUK, R. R. 2, Box 25, Pittsfield, Pa. 14-5

МАЛІ ФАРМИ

в NEW BRUNSWICK, N. J.

2 добрі акри, управна земля, близько стріткари.

ЦІНА $498 $50 З ДОЛИНИ І $8 МІСЯЧНО.

Побудуємо хату на легкі сплати.

METUCHEN REALTY CO.,
Room 7, 206 Broadway,
New York City.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую своїх товаришів **ІВАНА СИТКУ і ОЛЕКСУ СИТКУ** (вони оба рідні брати, високого росту), родом з села Заболотці, повіт Броди, три роки тому назад перебували в **St. Joseph, Mo.** Маю до них важну справу. Хто би їх знав або вони самі, прошу зголоситись на адресу: **HERASIM ZAHORUYKO, 2307 W. 3rd Street, Chester, Pa.** 11-20

Пошукую свого мужа **ПЕТРА ПИСЬМЕННОГО,** з села Косова, повіт Чортків. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: **ANNA PYSMENNA, 1014 Bigelow Avenue, Woodhaven, N. Y.** 8-19

Пошукуєсь МИХАНЬКА ГЕВКО, родом з села Дусанова, повіт Перемишляни, що перебував в **Jenkins, Ky.,** тому пять літ, а пізнійше 2 місяці в **Williamson, W. Va.** Хто би о нім знав або він сам, зволить зголоситись до своєї дочки, котра просить тата, щоб повернув до неї і разом поїхав з нею до краю. **ГАНЯ ГЕВКО,** c/o American Ukrainian Exchange, 520 East 6th St., New York, N. Y. 15-16

Пошукую свого сусіда **ПЕТРА ДЕРКАЧА,** з села Березовиці Великої, повіт Тернопіль. Хто би о нім знав або він сам, зволить зголоситись на адресу: **NICHOLAS DARNOPUK, 212 E. 25th St., New York, N. Y.** 15-17

Пошукую свого брата **ІВАНА ГОЛОВЧАКА,** з села Різдвяни, повіт Рогатин, Галичина. Перебуває в Ню Йорку, Н. Й. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголосити ся до: **DMYTRO HOLOWCZAK, 202 Noble Ave., Bridgeport, Conn.** 14-16

Пошукую українського **БАРБЕРА.** Стале занятє, $25.00 тижнево. Маю також **барберню** на продаж. Голоситись на адресу: **PETER SKIBNIOWSKI, 4 High St., Taunton, Mass.** 13-15

Пошукую ОЛЕКСУ КРУКА і МАКСИМА КОЗОДІЯ. В 1912 році перебували в Котвіл, Па. Хто би о них знав або вони самі, прошу зголоситись на адресу: **JOSEPH WORKEWICZ, 87 Pulaski St., Detroit, Mich.** 13-15

Пошукую ОНУФРІЯ КОВАЛЬЧИКА і ОЛЕКСУ БОНТИЙ, з села Ясінка Масьова, повіт Турка. Хто би о них знав або вони самі, прошу зголоситись на адресу **ELIAS MYS, Box 32, Curwensville, Pa.** 14-16

Пошукую свого стриєчного брата **ДМИТРА ВОЙТКА,** з села Братківці, повіт Стрий, Галичина. Рік тому назад перебував в Вінніпеґу, Канада. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголосити ся до: **JOHN WOYTKO, 1 Joyce St., W. Orange, N. J.** 13-15

Пошукую товариша **М. РОЗДІЛЬСЬКОГО,** арт. декор. маляра, абсольвент держ. школи промислової у Львові. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: **J. IWASHKO, 96 First Ave., New York City.** 14-16

НА ПРОДАЖ уживане електричне пияно, грає за вкиненем нікля. Відповідне для театру образків або сальону. Ціна $750.00, половина готівкою. Голоситись до: **McMAHONEY, 217 Winfield Ave., 275 W. Bergen, Jersey City, N. J.** 14-15

Пошукую свого брата **ПЕТРА МЕЛЬНИКА,** з села Слобідки, зпід Одай, повіт Товмач. Минувшого року перебував в Ром, Н. Й. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголосити ся на адресу: **DMITRO MELNYK, 61 Jones St., Newark, N. J.** 14-16

В дуже важній справі пошукую адвоката п. Емануїла Теодоровича. Около 8 літ мешкав в Ню Йорку, при 42 Іст 7-ма ул. Хто подасть його точну адресу, дістане $10.00 нагороди, або він сам зволить ласкаво подати свою адресу: **SEMEN ZYLYSZ, 20 Wright Ave., Auburn, N. Y.** 13-15

ПОЗІР! ДІМ НА ПРОДАЖ! Велика нагода для Українця чи для православного в Менвіл. Дім чотиро-фамілійний, бейзмент, шторка, шанди, ґерадж на автомобіль. Рент місячний $28. Все продаєсь за $2.500 готівкою або на сплату. Зголоситись до: **ANDREW CHODOROWSKY, Manville, R. I.** 15-16

ДИПЛЬОМОВАНА УКРАЇНСЬКА АКУШЕРКА

А. С. КЕРНЕР

повідомляє своїх знакомих, що мешкає тепер 1. поверх, 260 Іст 10-та улиця в Ню Йорку (між 1. Евеню а Евеною А). 10-21

і уділяє, як давнійше, всяких порад, входячих в обсяг акушерії.

ДАРОМ вишлемо кождому читачеви „Свободи" дуже цікаву і займаючу книжку. Залучіть 5-центову марку на пересилку. Пишіть сейчас на адресу: 149-26

KNYHARNIA „PROSVITY",
747 N. Lincoln St., Dep. 4, Chicago, Ill.

ТРІСНЕШ ВІД СЬМІХУ

коли не впережеш ся сильним головодом, читаючи КНИГУ СЬМІХУ. В тій книжці є понад 100 дуже цікавих ілюстрацій, рімні вірші та приповідки. Такої сьмішної книжки Ви еще не читали в своїм житю. Ціна за одну 50 цнт. Належитість присилайте в стемпсах почтових на адресу: 14-

NATIONAL SALES CO.,
Sta. D., Box 90, New York City.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

У. Н.-Р. Орґанізація в руках ліквідатора.

Стейтовий суд в Трентон, Ню Джерзи, видав заяву, що Українська Поступово-Робітнича Орґанізація в Америцї, яка видавала часопись „Гайдамаки", находить ся від 24. січня 1919 року в руках „ресівера" (ліквідатора), а її урядники є абсолютно позбавлені всяких прав і привілеїв збирати або принимати залеглости або вкладки, виплачувати або продавати щонебудь з рухомого або нерухомого маєтку сеї орґанізації. Право до сього має лише назначений судом урядник, а ним є назначений Фредерік Ґніхтель з Трентону. У заяві ліквідатора до членів Української Поступово-Робітничої Орґанізації в Америцї говорить ся, що ся орґанізація має около 36.000 долярів залеглостий, головно невиплачених посмертних по померших членах. На се орґанізація має около 11.000 долярів маєтку, а се: 5.000 долярів в банку, 1.225 долярів на морґечах, а друкарські машини і инші річи вартають около 5.000 долярів. — Орґанізацію віддано в руки ресівера на домаганє Ґриґорія Климовича, секретаря сеї орґанізації. До екзекутивного уряду У. Н.-Р. Орґанізації входили: Яким Калита (з Голйок, Масс.), предсідатель; Петро Ткачук (з Бінґемптон, Н. Й.), касієр; Григорій Климович (з Трентон, Н. Дж.), секретар.

Страйки у ткальнях.

У ткацьких варстатах в Патерсоні, Н. Дж., Лоренс, Масс., Когус і Ютика, Н. Й., робітники вийшли на страйк, домагаючись 48-година праці тижнево і підвишки платні. В Патерсоні вийшло на страйк 30.000 робітників, в Когус на 23 фабрики замкнено 22, а в Ютиці застрайкувало 1.000 робітників. В Лоренс підчас робітничої демонстрациї минувшого понеділка, в якій взяло участь около 10.000 осіб, прийшло до оружної, але безкровної перепалки з поліцією.

Безробітє в Коннетікот, Массачусетс і Ню Йорку.

В трох східних стейтах Злучених Держав: Коннетікот, Массачусетс і Ню Йорк — число безробітних зростає з дня на день. Звіт міністерства праці виказує, що в Коннетікот безробітє постійно зростає. В Ню Гейвен і Бріджпорт кождого тижня прибуває около 1.000 безробітних. В Бріджпорт є тепер 7.000 безробітних, в Ню Гейвен 6.000; в Норвіч і Мідлтавн по 2.000, а в Дерби, Ню Лондон і Стемфорд є також велике число безробітних. — У Вустер, Масс., число безробітних виносить 6.000, в Бостон 25.000, а в Лин 7.000. — В нюйорськім стейті безробітє є найбільше. В Олбани є 5.000 безробітних, в Бофало 17.000, в Сиракюз і Ютика по 5.000, а в Рочестер 4.000. — В инших стейтах, як Ню Джерзи, Пенсильванія, Мейн, Вермонт і Ню Гемпшір — також безробітє починає заглядати. В Портленд, Мейн, є 1.000 безробітних і число з кождим днем зростає.

Платня губернатора Пенсильванії.

Губернатор Пенсильванії побирає річно 10.000 долярів платні, а його секретар 5.000 долярів. Тепер сенатор Кров вніс в соймі проект, аби губернаторови підвисшити платню на 18.000 долярів, його секретарови на 7.500 долярів, а помічникови секретаря на 2.400 долярів. Колиб проект принято, то він став би законом аж в 1923 році.

Муринам відмовлено пашпортів.

Муринські орґанізації в Злучених Державах вислали були делеґацію до міністерства заграничних справ просити о видачу пашпортів для двох муринських делеґатів на загальну муринську конференцію в Парижи. Заступник міністра заграничних справ відмовив просьбі Муринів. В поступових муринських кругах є переконанє, що правительство відмовило ся видати пашпорти тому, бо боїть ся, що делеґати американських Муринів розкажуть всемуринському зїздови в Парижи про лїнчоване Муринів у Злучених Державах.

Соціялісти одержали пашпорти.

Джеймс Онел і Алджернон Лі, два делеґати вибрані заступати американських соціялістів на міжнародній соціялістичній конференції в Льозанії, одержали пашпорти на виїзд за границю.

Амбасадори не мають чого боятись ся прогібіції.

Прогібіція в Злучених Державах, яка має війти в житє 16. січня 1920 року, відносить ся до всіх инших мешканців сього краю, лише не до послів иньших держав. Амбасадори і консулї чужих держав можуть держати собі в пивници пиво, вино і горівку і правительство Злучених Держав не може їм сього заборонити.

Вірний і щирий..

Військовий цензор в таборі Келли Філд, Тексас, дослідив, що один жовнїр в тім таборі переписуєть ся з 535 дївчатами в ріжних частях Злучених Держав. В кождім листі і до кождої дївчини він пише все: Люблю тебе щиро і кохаю тебе вірно; без тебе не можу жити і все лише про тебе одну думаю; ти лише одна і одинока в моїм серці...

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляєсь Вп. ПП. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1919 для членів Українського Народного Союза вже розпочалась і що в останних днях вислано на адреси ПП. Секретарів посилки календарів для слідуючих відділів:

Дня 4. лютого вислано через Амерікен Рейлвей Експрес Ко.: Від. 200, 206, 215, 61, 202, 34, 205, 213, 214, 210, 195, 198, 217 (2 пакунки), 218, 221 (два пакунки), 223, 225, 228, 229, 254, 251, 338, 230, 233, 234, 235, 240, 237, 239, 241.

Дня 4. лютого вислано через „Парсел Пост": Від. 224, 238.

Присїм пригадуєть ся ПП. Секретарям дотичних відділів, що вислані на їх адреси календарі є призначені для всїх членів, котрі заплатили по 25 цнт. до У. Н. Союза в місяци грудни.

Просить ся ПП. Секретарів дотичних відділів, щоби одержані календарі роздали членам на найблизшім мітінгу, а на случай неодержаня висланої на їх адресу посилки, зголосились до дотичних урядників експресових, а колиб оказалось, що посилка затратила ся, належить про се сейчас повідомити уряд У. Н. Союза.

Гол. Уряд У. Н. Союза.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Українець міністром на Угорщині.

„Нае Цірхер Цайтунг", з 4. січня 1919, доносить, що Рада Міністрів у Будапешті іменувала д-ра Ореста Сабова міністром для українських справ.

Дещо з Яворівщини.

В ночи на 28. падолиста 1918 українські війска опустили Яворів, подаючись в сторону зелізничого двірця. До Поляків Українці видали передтим відозву, щоби не робили жадного заколоту. Колиж українські війска опустили місто, Поляки почали орґанізувати армію. На вістку про се Українці назад повернули до міста, арештували поручника Козерского і його помічника Нементовского та розстріляли їх за підбурюванє населеня проти властий. Щоби бути певними порядку в місті, Українці арештували тоді і вивезли з міста яко закладників: графа Леона Дембіцкого, графа Дзедушицкого, аптикаря Лєховича, інжинїра Скурского і секретаря повітової ради Чермака. Польські двори в Яворові, Нагачові, Любеницях, Морапцях і в Поруднї знищено.

„Дѣлимая Россія".

„Діло" доносить, що на памятнику Богдана Хмельницького в Київі стерто букви „не" з написи: недѣлимая Россія. Тепер видніє напись „Дѣлимая Россія"...